

Republika e Kosovës - Republika Kosova - Republic of Kosova

ZYRA RREGULLATORE PËR UJËSJELLËS DHE MBETURINA
REGULATORNI URED ZA VODOVOD I OTPAD
WATER AND WASTE REGULATORY OFFICE

TARIFE ZA USLUGE SNABDEVANJA VODE I USLUGA KANALIZACIJE 2012 - 2014

Izveštaj za nalaske pregledivanja tarifa 2012-2014 za sedam licensirane regionalne kompanije za pružanje usluga za snabdevanje vode i usluga kanalizacije

Regulatorni Ured za Vodu i Odpad

Vizija

" Kvalitetne, bezbedne i efikasne usluge vode i otpada za sve potrošače širom Kosova ."

Misija

"Regulisanje usluga vode i otpada na efikasan i transparentan način,u skladu sa najboljim Evropskim praksama, koja omogućavaju da pružaoci usluga vode i otpada pružaju kvalitetne i izdržljive usluge sa pristupačnim cenama na celom Kosovu , imajući u obzir očuvanje životne sredine i zaštitu javnog zdravlja".

TARIFE ZA USLUGE SNABDEVANJA VODE I USLUGA(KANALIZACIJE) 2012 - 2014

SADRŽAJ

Uvodna Reč.....	iv
ULOGA I ODGOVORNOSTI RUVO-a	vii
GLAVNI REZULTATI	viii
Ugovori Dužnosti RKV-	x
Regionalna Kompanija Vode "Priština" (Priština).....	xi
Regionalna Kompanija Vode Hidroregjioni Jugor (Prizren).....	xii
Regionalna Kompanija Vode Hidrodrini (Peć).....	xiii
Regionalna Kompanija Vode Mitrovica (Mitrovica).....	xiv
Regionalna Kompanija Vode Radonjqi (Đakovica)	xv
Regionalna Kompanija Vode (Gnjilane).....	xvii
1 Pristup RUVO u određivanju tarifa	1
1.1 Istorija	1
1.2 Proces određivanja tarifa.....	1
1.2.1 Politike Tarifa.....	3
1.2.2 Biznis ploanovi i tarifne aplikacije kompanija	3
1.2.3 Pregleđivanje aplikacija RKV-e od RUVO-a	4
1.2.4 Nacrt tarifa i konsultacije	5
1.2.5 Finalizirane tarife.....	5
2 SREDSTVA I REGULATORNI KONCEPTI	6
2.1 Regulatorna Računovodstvena Smernica	6
2.2 Tarife i procenjivanje nivoa usluga	7
3 RAZMATRANJE APLIKACIJA RKV	9
3.1 Sastavak tarife	9
3.2 Operativni troškovi	10
3.3 Operativne Subvencije / Subvencije Vlade	11
3.4 Komercijalna Efikasnost.....	11
3.5 Kapitalni troškovi	12
3.6 Regulatorna Osnova imovine i prinos na kapitalu	14
3.6.1 Regulatorna osnova imovine	14
3.6.2 Prinos na kapital.....	15
3.7 Potrošači i povećanje prodaje	15
3.7.1 Pokirivensot sa uslugama	15
3.7.2 Projekcije prodaje (zapreminske i u vrednost).....	17
3.8 Strukture Tarifa	18
3.8.1 Fiksna opterećenja troškova i varijabilna.....	18
4 Tarife i Uticaj na fakture za domaće potrošače	19
4.1 Tarife za 2012 – 2014.....	19
4.2 Uticaj na fakture domaćih potrošača	19
Uticaj na fakture domaćih potrošača i naša prilagođavanja u biznis planovima podneti i predstavljani kao prosek fakture za domaćinstvo prikazano je u tabeli 4-3	19
Dodatak 1 Zahtev za prihode	21
Dodatak 2 Operativni troškovi	22
Dodatak 3 Komercijalna efikasnost	26
Dodatak 4 Program kapitalnih troškova.....	28
Dodatak 1 Prinos na kapital	32
Dodatak 6 Potrošači i projekcije prodaje	35
Dodatak 7 Izjava o rezimeu prihoda.....	36
Dodatak 8 Tarife za 2012 – 2014	39

Akronimi i Skraćenice

KAZS	Agencija za zaštitu životne sredine na Kosovu
EU	Evropska Unija
RIO	Regulatorna Osnova Imovine
UR	Regionalna Kompanija Vode Bifurkacioni (Uroševac)
ĐA	Regionalna Kompanija Vode Radonići (Đakovica)
GNJ	Regionalna Kompanija Vode Hidromorava (Gnjilane)
NIJZK	Institut za Javno Zdravlje na Kosovu
CCC	Konsultativne Komisije Potrošača
RKV	Regionalna Kompanija Vode
MCAK (CAPM)	Model cena za Kapitalne Imovine
MIT	Regionalna Kompanija Vode Mitrovica (Mitrovica)
MSPP	Ministarstvo životne sredine i prostornog planiranja
JP	Javna preduzeća
PE	Regionalna Kompanija Vode (Peć)
PR	Regionalna Kompanija Vode Prištine (Priština)
PZ	Regionalna Kompanija Vode Hidroregjioni Jugor (Prizren)
KVEK	Kancelarija za Evropsku Komisiju
RUVO	Regulatorni Ured za Vodu i Otpad

Uvodna Reč

Naše zadovoljstvo je da definišemo nove tarife za usluge vode i kanalizacije, koja će se primenjivati od svakih sedam regionalnih kompanija vode (RKV) u toku tri sledećih godina, počev od 1. Januara 2012 godine. Ovaj dokument objašnjava proces i osnove pod kojim je RUVU definisao ove tarife, i takođe RUVU određuje pretpostavke iza naših odluka.

Naša uloga je da uspostavimo ravnotežu na interese potrošača sa potrebom da očuvamo finansijski integritet RKV-e. Naša dužnost je da obezbedimo da RKV-e operišu na najefikasniji mogući način da bi se osiguravali da potrošači plaćaju ne više nego što je potrebno. Pri određivanju ovih tarifa, mi takođe imamo u obzir sposobnost potrošača za plaćenje njihovih računa.

Nove tarife predviđaju realno povećanje faktura domaćih potrošača za snabdevanje vode i usluga kanalizacije između 3 % i 7 % za sve sedam RKV -e. Rečeno na drugi način, prosečne fakture za domaće potrošače će se povećati na osnovu njihovih sadašnjih nivoa od 6.99 evra u 8.49 evra mesečno u 2014 godini. Svako povećanje inflacije bit će na vrhu (gore) ovih faktura. Potrošači u nekim regionima RKV-e će plaćati više, a ostali će plaćati manje. Komercijalne tarife će se povećati u realnim uslovima za 4 % godišnje, dok komercijalni potrošači će i dalje plaćati dvostruko više nego domaći potrošači.

Mi verujemo da će potrošači biti u stanju da se suočavaju sa ovim povećanjem. Mi smo primetili da su žalbe potrošača zbog loših usluga povećani, i kao rezultat toga mi smo uvereni da će potrošači biti spremni da plate više kako bi osiguravali poboljšanje u pružanju usluga vode i otpada. Kao deo procesa određivanja ovih tarifa, RUVU se konsultovao sa Potrošačima Savetodavnih Komisija Potrošača, koji predstavljaju interese potrošača.

U 2008 godini mi smo imali pokret na trogodišnji proces pregledivanja tarifa, koji je bio zasnovan na projekcije potrošnje, kapitalnih investicija, i prilike za prinos na dovoljan kapital da bi privukli investitore u ovom sektoru. Mi smo sada završili trogodišnje (3) pregledivanje tarifa. Verujemo da naše pretpostavke u vezi sa nivoima cena ovoga puta su moćniji nego u 2008 godini. Kompanije vode bili su u stanju da nam pružaju više poboljšane podatke u njihovim poslovnim planovima na kojima smo mogli da oslonimo naše tarifne odluke, i od prethodnih iskustva pokazali smo se više konzervativni o našim očekivanjima u vezi sa poboljšanjem efikasnosti.

Važno je da RKV-e prihvataju njihove podnete biznis planove koje smo koristili kao osnov za utvrđivanje naših tarifa " ugovor obaveza " podrazumevano kao jedna zamena za dogovorenim cenama. Iako se ne očekuje da RKV-e preduzmu dodatne aktivnosti koji nisu planirani u njihovim biznis planovima koji nisu reflektirani u tarifama koje smo mi uspostavili, zbog toga mi ćemo biti uporniji u našoj odlučnosti da bi obezbedili da RKV ispunjavali svoje ugovorne obaveze. Mi ćemo striktno nadgledavati performansu protiv takvih obaveza i nećemo oklevati da javno upozoravamo RKV-e koje ne ispunjavaju iste obaveze. U ekstremnim slučajevima, mi ćemo slediti ozbiljne neuspehe kod Vlade Kosova zajedno sa preporukama za akcije koje bi trebalo da se preduzmu.

U julu 2011 godini, RUVU objavio je svoj godišnji izveštaj za performansu licenciranih kompanija za pružanje usluge snabdevanja vode i kanalizacije za prethodnu godinu. RKV trebalo bi da se poboljšaju tokom 2010 godine, RKV su objavili samo oko 10% planiranih investicija za poboljšanje usluga. Tokom narednih tri godina trebalo bi da se ovo poboljša. Mi smo dozvolili realne prilike investicija, ali u cilju da se ove investicije finansiraju, neophodno je da RKV poboljšaju naplate prihoda od potrošača. Bez ovih sredstava, RKV nemoćne su da ispunjavaju svoj nivo usluga i obaveze investicija.

Potrošači takođe treba da budu što svesniji. Trebalo bi da se plaćaju fakture. RUVO radi zajedno sa kompanijama kako bi se osiguravalo realizovanje pravih politika ukoliko dođe do isključenja vode. Što se tiče slučajeva sa potrošačima koji imaju poteškoće sa plaćanjem faktura, potrošačima je neophodna pomoć, ali u drugom smislu neki potrošači treba da eliminišu fenomen "neću da platim", mentalitet koji je široko rasprostranjen među onima koji mogu da plate svoje fakture.

Želeo bih da se zahvalim svim RKV-e za njihovu saradnju u pripremi regulatornih biznis planova. Proces određivanja tarifa još uvek nije savršen, ali nadam se da ćemo nastaviti da radimo zajedno u interesu potrošača, i kako bi se osiguravali da sektor vode i kanalizacije na Kosovu može da počinje da se uporedi sa uslugama koje se pružaju u evropskim zemljama.

Tarife na Kosovu su i dalje mnogo manje od onih koji su određeni u drugim evropskim zemljama, gde je nivo usluga mnogo veći. U dužem periodu tarife moraju da se povećaju više nego povećanja koja su određena u ovom izveštaju. Ovo se posebno odnosi na otpadne vode (kanalizaciju) gde će biti veoma značajne neophodne investicije za ispunjavanje zahteva sredine Evropske Unije.

Na kraju zahvalujem se osoblju RUVO-a i svima onima koji su nas podržali tokom ovog procesa za određivanje tarifa. Posebno bih želeo da se zahvalim Kancelariji za Evropsku Komisiju (KVEK) na podršci u objavljivanju ovog izveštaja kroz podršku, koja je pružana od konzorcijuma konsultanata na čelu sa IPA- kao deo projekta "Dalja Podrška za Institucionalno Pojačanje RUVO-a".

Raif Preteni

Direktor RUVO-a

Decembar ,2011

ULOGA I ODGOVORNOSTI RUVO-A

Regulatorni Ured za Vodu i Otpad(RUVO) osnovan je u 2004 godini sa Uredbom UNMIK-a 2004/49, koja potom je zamenjena Zakonom br. 03/L-086 usvojen od strane Skupštine Kosova u junu 2008 godine. U skladu sa ovim zakonom , mi izveštavamo naše aktivnosti i odgovorni smo pred Skupštini Kosova.

Naša uloga kao ekonomski regulator za sektore snabdevanja vode, kanalizacije i čvrstog otpada je da se osiguravamo da regulisani pružaoci usluga (pružaoci usluga snabdevanja vode, kanalizacije i čvrstog otpada , koji su u javnom i socialnom vlasništvu) ne zloupotrebljavaju svoj monopolski položaj, osiguravajući da oni pružaju razumne standarde usluga po fer ceni, kao i njihova prava i obaveze kao i prava i obaveze potrošača da budu uravnoteženi na pošten način i da se iste primenjuju. Da bi postigli ovu ulogu mi preduzmemo sledeće glavne aktivnosti:

- Određivanje tarifa na dovoljnim nivoima za pružaoci usluga za finansiranje svoje aktivnosti u skladu sa obaveznim standardima usluga, kao i na prihvatljiv nivo očekivanja za usluge, ali u isto vreme promovišući efikasnost kako bi se osiguralo da cene ne budu veće nego što bi trebalo da budu;
- Osiguravajući se da pružaoci usluga ispunjavaju svoje obaveze u pogledu nivoa usluga;
- Licenciranje pružaoci usluga snabdevanja vode i otpada;
- Podsticanje konkurencije u sektorima vode i otpada kroz upoređivanja (benchmarking) i redovnog izveštavanja performanse ;
- Zaštita u interesa potrošača , osiguravajući se da licensirani pružaoci usluga ne zloupotrebljavaju svoj monopol pozicije, i osiguravajući da pružene usluge budu u skladu sa postavljenim i odgovarajućim standardima usluga ;
- Stvaranje i podrška Savetodavne Komisije Potrošača ;
- Obezbeđivanje jednog mehanizma da bi potrošači podneli žalbe protiv pružalaca usluga kroz Savetodavne Komisije Potrošača i na kraju direktno u RUVO.

U skladu sa dobrom regulatornom praksom , naš pristup je usmeren ka konkretnim rezultatima .Uglavnom smo interesovani u nivoima usluga i ukupnim troškovima. Dakle, mi ne intervenišemo direktno u svakodnevnom upravljanju licenciranih pružalaca usluga , ostavljajući tu odgovornost rukovodstvu i odboru usluga.Osim toga, mi nemamo nikakvu nadležnost nad privatnim sektora za snabdevanje vode, proizvođačima flaširane vode , odnosno operatorima koji nisu u javnom vlasništvu i nude svoje usluge van definisanih oblasti JP, na primer, snabdevanje vode u seoskim sredinama . Slično tome , mi nemamo regulatornu nadležnost nad nekim ne-formalnim privatnim operaterima za sakupljanje otpada .

Mi nismo odgovorni za postavljanje standarda kvaliteta vode za piće ili za nadgledavanje kvaliteta vode za piće . To ostaje odgovornost Nacionalnog instituta za Javno Zdravlje (NIJZ). Međutim, mi blisko saradivamo sa NIJZ , posebno u razmenu podataka koji se odnose na usaglašenost sa nivoima koji su određeni za kvalitet vode, i takođe imamo jedan Memorandum o R azumevanju sa NIJZ .

Mi nismo odgovorni za postavljanje standarda kvaliteta vode za piće i slično tome nismo odgovorni za zaštitu sredine. To ostaje odgovornost Ministarstva Sredine i Prostornog Planiranja i Kosovske Agencije za Zaštitu Sredine . Međutim naš pristup je da osiguravamo da naše politike i procedure ne štete sredinu i Javno Zdravlje. Mi blisko saradujemo sa drugim regulatorima .

GLAVNI REZULTATI

Napomena: sledeći predstavljeni rezultati odnose se na prosek sektora. Opterećenja za individualne Potrošače variraju zavisno od koje RKV-e se služi potrošač kao i od obima potrošene vode. Osim toga, ciljevi performanse za specifične RKV -erazlikuju se jedna od drugih.

Tarife i Opterećenja za domaće potrošače.

Dokraj 2014 godine, fiksna tarifa će ostati nepromenjena na sadašnjem nivou u iznosu od 1.00 evra za domaće potrošače mesečno i 3.00 evra za komercijalne i institucionalne potrošače.

- Volumetrične tarife za vodu porast će u realnim uslovima u proseku za 6,4 % godišnje za domaće potrošače i 1,8% za komercijalne i institucionalne potrošače.
- Volumetrične tarife za otpadne vode (kanalizaciju) porast će u realnim uslovima, u proseku za 19,2 % godišnje od trenutnih veoma niskih nivoa.
- Kombinovani efekat opterećenja za vodu i kanalizaciju rezultira sa jednim povećanjem od oko 6,7 % za opterećenja domaćih potrošača za svaku godinu.
- Uticaj na fakture domaćih potrošača rezultat će sa jednim godišnjim prosečnim povećanjem od njihovih trenutnih nivoa od 6.99 evra mesečno za domaće potrošače u 7.43 evra mesečno u 2012 godini do povećanja od 8.49 evra za domaće potrošače mesečno u 2014 godini. Podešavanja za inflaciju treba da se dodaju ovim opterećenjima.
- Ova povećanja su neophodna za finansiranje potrebnih investicija u sektoru, kao odgovor na nezadovoljstvo potrošača sa lošim nivoima usluga.
- Tarife su dizajnirane na taj način da ne bi imalo kros-subsidencija između tarifa vode i otpadnih voda.
- Što se tiče tarifa vodosnabdevanja imalo je jedno malo smanjenje kros-subsidencija od ne - domaćih potrošača u tim domaćinstvima.

Očekivanja poboljšanja efikasnosti

- Od RKV-e očekuju se smanjenja operativnih kombinovanih troškova prosečno od tri godina za 2.07 miliona eura, odnosno 17,01 miliona evra u 14,94 miliona evra.
- Od RKV -e očekuje se povećanje performanse u prikupljanju prihoda za 60 % (domaći potrošači), 75 % (komercijalni potrošači) i 89% (institucionalni potrošači) u 69% , 87 % i 97 % do 2014.

Kapitalne investicije

- Od RKV očekuje se da sprovedu investicioni program za snabdevanje vode u iznosu od EUR 66 miliona (21 miliona evra iz sopstvenih sredstava i 45 miliona evra finansirani od strane donacija) u periodu od 2012 do 2014 godine . Ovo je ekvivalent investicija od 250 evra za potrošače vodovoda u toku tri godine , ili 83 evra godišnje.
- Od RKV očekuje se da sprovedu investicioni program za kanalizaciju u iznosu od 29 miliona eura (4 miliona evra iz sopstvenih sredstava i 45 miliona evra finansirani od strane donacija) u periodu od 2012 do 2014 godine . Ovo je ekvivalent investicija u iznosu od 142 evra za potrošače usluga kanalizacije tokom tri godina , ili 47 evra godišnje.

Povećanje i nivo usluga

- Kroz investicioni program od RKV očekuje se porast broja potrošača usluga snabdevanja vode za više od 10,000 godišnje , dakle povećavajući broj potrošača od 248,000 u 2011 godini do

279,000 potrošača u 2014 godini . To dovodi do povećanja pokrivenosti usluga vodosnabdevanja za 75 % u 2011 godini na 80 % u 2014 godini .

- Slično tome, takođe očekuje se da se poveća broj potrošača za usluge kanalizacije do 10,000 godišnje, dakle da će se povećati za 187,000 što je broj potrošača u 2011godini u 217.000 u 2014 godini . Ovo povećanje rezultirat će sa povećanjme pokrivenosti usluga od 53 % u 2011 na 60 % u 2014 .

UGOVORI DUŽNOSTI RKV-

Saglašeni biznis planovi sadrže ugovori podrazumevani kao "Ugovori Obaveza", na osnovu čega regulator se slaže sa onim tarifama, koji se zasnivaju na oduzetu obavezu od RKV-e, da bi davali određene rezultate u njihovim viznis planovima. Neuspeh da se postigne jedan cilj imaće ozbiljne posledice na druge ciljeve, na primer, neuspeh da se postignu ciljevi povećanja i naplata prihoda će dovesti do nižih prihoda od onih koji su planirani, i na taj način sprečava posobnost RKV-e za ispunjavanje njihovih obaveza u pogledu investicija. Iako su ciljevi izazovni, mi ipak verujemo da su pristupačni, ali za pravi uspeh RKV treba da pokušaju da ispunjavaju ili prevazilaze sve ciljeve a ne samo neke od tih ciljeva.

Mi smo identifikovali ključne determinante za uspešno ostvarivanje pregledivanja tarifa, i iste smo predstavili u obliku tabele za svaku RKV kao "Ugovor Obaveza".

Regionalna Kompanija Vode "Pristina" (Pristina)

Obaveze RKV				
Efikasnost operativnih troškova Usluge za snabdevanje vode Usluge kanalizacije	Smanjenje godišnjih operativnih troškova od dostavljenog nivoa od 6.562,000 evra u 5.373,000 evra ,odnosno smanjenje od 1.190,000 evra(u nivou cena na 2011 godini) . Većina smanjenja operativnih troškova (EUR 992,000) očekuje se da će nastati kao rezultat poboljšana efikasnosti u aktivnostima poslovanja vodosnabdevanja, dok drugi ostatak koji će uticati na to je od koristi u resursima /tretman vode i aktivnosti distribucije.\			
	Smanjenje godišnjih operativnih troškova od dostavljenog nivoa od 216,000 evra 201,000 ,jedno smanjenje od 15, 000 evra(na nivoima cena na 2011) , uglavnom kroz poboljšanja na efikasnost aktivnosti otpadnih voda			
Efikasnost (naplata prihoda) komercijalni		Domaći Potrošači	Komer.Potrošači	Institucion. Potrošači
	2011 (trenutni) 2014 (minimum)	58% 67%	90% 96%	98% 100%
Kapitalne investicije 2012 – 2014 (EUR x 1000 u nivou cena 2011)		Izvori RKV	Grantovi	Ukupno
	Usluge za snabdevanje vode Usluge kanalizacije	Obnova infrastructure Povećanje infrastructure Kapitalno održavanje za ne-infrastrukturu Povećanje ne- infrastructure Ukupno Obnova infrastructure Povećanje infrastructure Kapitalno održavanje za ne-infrastrukturu Povećanje ne- infrastructure Ukupno	9,436 1,110 1,965 4,032 16,543 1,401 100 - 59 1,560	9,011 200 360 4,327 13,897 1,870 450 - - 2,320
Potrošači & prodaje Usluge za snabdevanje vode Otpadne vode Prodaje za vodu Cirkulacija prodaje za vodu i kanalizaciju (isključujući takse isključenja i drugi prihodi)	Broj domaćih Potrošača da se poveća od 89,000 u 2011 godini u 102,500 do kraja 2014 godine. Broj domaćih Potrošača da se poveća sa 68,900 na 82.400 u 2011 do kraja 2014 godine. Da se poveća od 22.4 milion m ³ godisnje u 2011 na 25.8 milion m ³ godisnje do 2014 godine. Da se poveća od EUR 12.2 milion m ³ u 2011 na EUR 15.8 milion m ³ do 2014 godine (u nivou cena 2011.			

Regionalna Kompanija Vode Hidroregjioni Jugor (Prizren)

Obaveze RKV				
Efikasnost operativnih troškova Usluge za snabdevanje vode Usluge kanalizacije	Smanjenje godišnjih operativnih troškova od dostavljenog nivoa od 2.563,000 evra u 2.364,000, EUR, odnosno smanjenje od 199,000 evra (u nivou cena na 2011 godini). Smanjenje operativnih troškova očekuje se da će nastati kao rezultat poboljšana efikasnost sredstava/tretmana vode i aktivnosti distribucije. Dozvoljavanje neto povećanja operativnih troškova od podnesenih nivoa od evra 126,000 evra u 131,000 evra. U tom će se ostvariti kroz smanjenje aktivnosti prikupljanja otpadnih voda (kanalizacije) za EUR 24,000 evra, ali će biti dozvoljeno za povećanje od 29,000 evra u poslovnim aktivnostima.			
Efikasnost (naplata prihoda) komercijalni		Domaći Potrošači	Komer. Potrošači	Institucion. Potrošači
	2011 (trenutni)	59%	72%	86%
	2014 (minimum)	68%	87%	97%
Kapitalne investicije 2012 – 2014 (EUR x 1000 u nivou cena 2011) Usluge za snabdevanje vode Usluge kanalizacije		Izvori RKV	Grantovi	Ukupno
	Obnova infrastrukture	272	1,582	1,854
	Povećanje infrastrukture	195	1,951	2,146
	Kapitalno održavanje za ne-infrastrukturu	150	393	543
	Povećanje ne- infrastrukture	120	628	748
	Ukupno	737	4,553	5,290
	Obnova infrastrukture	254	800	1,054
	Povećanje infrastrukture	35	1,458	1,493
	Kapitalno održavanje za ne-infrastrukturu	-	-	-
	Povećanje ne- infrastrukture	-	4	4
	Ukupno	289	2,262	2,551
Potrošači & prodaje Usluge za snabdevanje vode Otpadne vode Prodaje za vodu Cirkulacija prodaje za vodu i kanalizaciju (isključujući takse isključenja i drugi prihodi)	Broj domaćih Potrošača da se poveća od 27,800 u 2011 godini u 30,300 do kraja 2014 godine Broj domaćih Potrošača da se poveća sa 23,500 u 2011 godini na 30,000 do kraja 2014 godine Da se poveća od 7.2 milion m³ godišnje u 2011 godini u 7.9 million m³ godišnje do kraja 2014 godine Da se poveća od EUR 3.3 milion m³ u 2011 godini na EUR 4.7 milion m³ do kraja 2014 godine			

Regionalna Kompanija Vode Hidrodrini (Peć)

Obaveze RKV				
Efikasnost operativnih troškova Usluge snabdevanja vode Usluge kanalizacije	Smanjenje godišnjih operativnih troškova od dostavljenog nivoa od 2. 1.686,000 evra u 1.540,000 evra, odnosno smanjenje od 146,000 evra (u nivou cena na 2011 godini). Smanjenje operativnih troškova očekuje se da će nastati kao rezultat poboljšana efikasnost sredstava/tretmana vode i aktivnosti distribucije.			
	Smanjenje godišnjih operativnih troškova od dostavljenog nivoa od 101,000 evra, odnosno smanjenje od 17,000 evra (u nivou cena na 2011 godini), uglavnom od poboljšanja efikasnosti u aktivnostima prikupljanja otpadnih voda (kanalizacije).			
Efikasnost (naplata prihoda) komercijalni		Domaći Potrošači	Komer. Potrošači	Institucion. Potrošači
	2011 (trenutni) 2014 (minimum)	58% 67%	75% 89%	82% 95%
Kapitalne investicije 2012 – 2014 (EUR x 1000 u nivou cena 2011)	Obnova infrastrukture	Izvori RKV	Grantovi	Ukupno
	Usluge za snabdevanje vode Usluge kanalizacije	Povećanje infrastrukture Kapitalno održavanje za ne-infrastrukturu Povećanje ne- infrastrukture Ukupno Obnova infrastrukture Povećanje infrastrukture Kapitalno održavanje za ne-infrastrukturu Povećanje ne- infrastrukture Ukupno	688 600 - 114 1,402 430 - - 0 430	885 1,050 - 1,735 3,670 14,285 715 - 700 15,700
Potrošači & prodaje Usluge za snabdevanje vode Otpadne vode Prodaje za vodu Cirkulacija prodaje za vodu i kanalizaciju (isključujući takse isključenja i drugi prihodi)	Broj domaćih Potrošača da se poveća od 27,700 u 2011 godini u 30,400 do kraja 2014 godine. Broj domaćih Potrošača da se poveća sa 11,500 u 2011 godini na 13,300 do kraja 2014 godine. Da se poveća od 8.5 milion m ³ godišnje u 2011 godini u 9.3 milion m ³ godišnje do kraja 2014 godine Da se poveća od EUR 2.8 milion m ³ u 2011 godini na EUR 3.7 milion m ³ do kraja 2014 godine			

Regionalna Kompanija Vode Mitrovica (Mitrovica)

Obaveze RKV				
Efikasnost operativnih troškova	Smanjenje godišnjih operativnih troškova od dostavljenog nivoa od 1.856,000 evra u 1.716,000 evra, odnosno smanjenje od 140,000 evra (u nivou cena na 2011 godini). Većina smanjenja operativnih troškova očekuje se da će nastati kao rezultat poboljšana efikasnosti poslovnih aktivnosti snabdevanja vode sa drugim deom smanjenja od koristi od efikasnosti sredstava sredstava/tretmana vode .			
Usluge vodosnabdevanja Usluge kanalizacije	Smanjenje godišnjih operativnih troškova od 180,000 evra u 163,000 evra , odnosno smanjenje od 17,000 evra (u nivouima cena u 2011 godini), uglavnom od poboljšanja efikasnosti poslovnih aktivnosti za otpadne vode (kanalizaciju).			
Efikasnost (naplata prihoda) komercijalni		Domaći Potrošači	Komer. Potrošači	Institucion. Potrošači
	2011 (trenutni)	45%	85%	95%
	2014 (minimum)	53%	92%	100%
Kapitalne investicije 2012 – 2014 (EUR x 1000 u nivou cena 2011)	Obnova infrastrukture	Izvori RKV	Grantovi	Ukupno
Usluge za snabdevanje vode	Povećanje infrastrukture	-	1,800	1,800
	Kapitalno održavanje za ne-infrastrukturu	-	795	795
	Povećanje ne- infrastrukture	-	-	-
	Ukupno	-	17,640	17,640
Usluge kanalizacije	Obnova infrastrukture	-	20,235	20,235
	Povećanje infrastrukture	408	82	490
	Kapitalno održavanje za ne-infrastrukturu	-	-	-
	Povećanje ne- infrastrukture	-	-	-
	Ukupno	-	3,500	3,500
		408	3,582	3,990
Potrošači & prodaje	Broj domaćih Potrošača da se poveća od 20,300 u 2011 godini u 24,100 do kraja 2014 godine Broj domaćih Potrošača da se poveća sa 15,100 u 2011 godini na 17,200 do kraja 2014 godine			
Usluge za snabdevanje vode	Da se poveća od 5.0 milion m ³ godišnje u 2011 godini u 5.3 million m ³ godišnje do kraja 2014 godine			
Otpadne vode	Da se poveća od EUR 2.4 milion m ³ u 2011 godini na EUR 3.5 milion m ³ do kraja 2014 godine			
Prodaje za vodu Cirkulacija prodaje za vodu i kanalizaciju (isključujući takse isključenja i drugi prihodi)				

Napomena: Uspjeh gorenavedenih očekivanja u vezi sa performansama delimično zavisi od nivoa subvencije vlasti, koja će biti vraćena na nivo 2010 u iznosu od EUR 385,000 godišnje

Regionalna Kompanija Vode Radonici (Đakovica)

Obaveze RKV				
Efikasnost operativnih troškova Usluge snabdevanja vode Usluge kanalizacije	Smanjenje godišnjih operativnih troškova od dostavljenog nivoa od 1.778,000 evra u 1.545,000 evra, odnosno smanjenje od 233,000 evra (u nivou cena na 2011 godini). Većina smanjenja operativnih troškova očekuje se da će nastati kao rezultat poboljšana efikasnosti poslovnih aktivnostima distribucije vode. Smanjenje godišnjih operativnih troškova od 101,000 evra u 80,000 evra, to je kao rezultat smanjenja aktivnosti u prikupljanju otpadnih voda kanalizacije) u iznosu od 34,000 evra, ali dozvoljavajući povećanje od 14,000 evra u biznis planovima za otpadne vode (kanalizacije)			
	Efikasnost (naplata prihoda) komercijalni	Domaći Potrošači	Komer. Potrošači	Institucion. Potrošači
	2011 (trenutni)	70%	68%	90%
	2014 (minimum)	78%	82%	98%
Kapitalne investicije 2012 – 2014 (EUR x 1000 u nivou cena 2011)	Obnova infrastrukture	Izvori RKV	Grantovi	Ukupno
Usluge za snabdevanje vode	Povećanje infrastrukture	1,138	450	1,588
	Kapitalno održavanje za ne-infrastrukturu	-	-	-
	Povećanje ne- infrastrukture	-	-	-
	Ukupno	19	-	19
Usluge kanalizacije	Obnova infrastrukture	1,157	450	1,607
	Povećanje infrastrukture	438	10	448
	Kapitalno održavanje za ne-infrastrukturu	-	-	-
	Povećanje ne- infrastrukture	-	-	-
	Ukupno	-	-	-
		438	10	448
Potrošači & prodaje	Broj domaćih Potrošača da se poveća od 24,900 u 2011 godini u 17,200 do kraja 2014 godine. Broj domaćih Potrošača da se poveća sa 13,400 u 2011 godini na 15,300 do kraja 2014 godine.			
Usluge za snabdevanje vode	Da se poveća od 2.4 milion m ³ godišnje u 2011 godini u 3.5 million m ³ godišnje do kraja 2014 godine.			
Otpadne vode	Da se poveća od EUR 2.7 milion m ³ u 2011 godini na EUR 3.7 milion m ³ do kraja 2014 godine			
Prodaje za vodu				
Cirkulacija prodaje za vodu i kanalizaciju (isključujući takse isključenja i drugi prihodi)				

Regionalna Kompanija Vode Bifurkacioni (Uroševac)

Obaveze RKV				
Efikasnost operativnih troškova Usluge vodosnabdevanja Usluge kanalizacije	Nema smanjenja u godišnjim operativnim troškovima od dostavljenog nivoa od 720,000 godišnje. Smanjenje godišnjih operativnih troškova od dostavljenog nivoa od 57,000 evra u 53,000 evra , jedno smanjenje od 4,000 evra kroz poboljšanja efikasnosti u biznis planovima za otpadne vode(kanalizaciju).			
Efikasnost (naplata prihoda) komercijalni		Domaći Potrošači	Komer.Potrošači	Institucion. Potrošači
	2011 (trenutni)	63%	51%	85%
	2014 (minimum)	71%	70%	95%
Kapitalne investicije 2012 – 2014(EUR x 1000 u nivou cena 2011) Usluge za snabdevanje vode Usluge kanalizacije	Obnova infrastrukture Povećanje infrastrukture Kapitalno održavanje za ne-infrastrukturu Povećanje ne- infrastrukture Ukupno Obnova infrastrukture Povećanje infrastrukture Kapitalno održavanje za ne-infrastrukturu Povećanje ne- infrastrukture Ukupno	Izvori RKV 248 30 53 7 338 590 - 6 - 596	Grantovi 1,135 500 - - 1,635 449 300 - 50 799	Ukupno 1,383 530 53 7 1,973 1,039 300 6 50 1,395
Potrošači & prodaje Usluge za snabdevanje vode Otpadne vode Prodaje za vodu Cirkulacija prodaje za vodu i kanalizaciju (isključujući takse isključenja i drugi prihodi)	Broj domaćih Potrošača da se poveća od 14,300 u 2011 godini u 16,900 do kraja 2014 godine Broj domaćih Potrošača da se poveća sa 12,700 u 2011 godini na 13,100 do kraja 2014 godine Da se poveća od 2.8 milion m ³ godišnje u 2011 godini u 3.4 million m ³ godišnje do kraja 2014 godine Da se poveća od EUR 1.4 milion m ³ u 2011 godini na EUR 1.9 milion m ³ do kraja 2014 godine(na nivoima cena)			

Regionalna Kompanija Vode (Gnjilane)

Obaveze RKV				
Efikasnost operativnih troškova Usluge snabdevanja vode Usluge kanalizacije	Smanjenje godišnjih operativnih troškova od dostavljenog nivoa od 970,000 evra u 894,000 evra, odnosno smanjenje od 76,000 evra (u nivou cena na 2011 godini). Većina smanjenja operativnih troškova očekuje se da će nastati kao rezultat poboljšana efikasnosti poslovnih aktivnostima distrucije vode. Smanjenje godišnjih operativnih troškova od od dostavljenog nivoa od 95,000 evra u 76,000, evra , odnosno smanjenje od 19,000 evra (u nivoima cena 2011 godine), uglavnom kroz poboljšanja efikasnosti prikupljanja otpadnih voda i nekih poboljšanja efikasnosti u poslovnim aktivnostima.			
Efikasnost (naplata prihoda) komercijalni		Domaći Potrošači	Komer.Potrošači	Institucion. Potrošači
	2011 (trenutni)	70%	83%	90%
	2014 (minimum)	78%	93%	98%
Kapitalne investicije 2012 – 2014(EUR x 1000 u nivou cena 2011) Usluge za snabdevanje vode Usluge kanalizacije	Obnova infrastrukture Povećanje infrastrukture Kapitalno održavanje za ne-infrastrukturu Povećanje ne- infrastrukture Ukupno Obnova infrastrukture Povećanje infrastrukture Kapitalno održavanje za ne-infrastrukturu Povećanje ne- infrastrukture Ukupno	Izvori RKV 452 - 30 145 628 339 - - 3 342	Grantovi 36 - - 800 836 - - - -	Ukupno 488 - 30 945 1,464 339 - - 3 342
Potrošači & prodaje Usluge za snabdevanje vode Otpadne vode Prodaje za vodu Cirkulacija prodaje za vodu i kanalizaciju (isključujući takse isključenja i drugi prihodi)	Broj domaćih Potrošača da se poveća od 16,600 u 2011 godini u 18,600 do kraja 2014 godine Broj domaćih Potrošača da se poveća sa 15,300 u 2011 godini na 17,400 do kraja 2014 godine Da se poveća od 2.9 miliona m³ u 2011 godini na 3.5 miliona m³ godišnje do kraja 2014 godine. Da se poveća od 1.5 milion m³ godišnje u 2011 godini u 1.9 million m³ godišnje do kraja 2014 godine (u nivoima cena 2011 godine)			

1 PRISTUP RUVO U ODREĐIVANJU TARIFA

1.1 Istorija

Pre 2009 godine tarife za snabdevanja vode i tarife otpadnih voda (kanalizacije) odredili su se svake godine na osnovu istorijskih finansijskih podataka, i koji su se upotreбили kao glavni determinant finansijskih potreba narednu godinu. Ovaj proces uzeo je u obzir malo ili nimalo ciljeva za budući razvoj sektora (i kako će biti finansirani). Stoga, operativna i finansijska efikasnost se promovisala veoma malo i stvorila se neizvesnost koja je obeshrabrila investitore.

U 2008 godini počeli smo naš prvi (3) tro-godišnji proces razmatranja tarifa (2009-2011), dok ovaj proces je zasnovan na dalekovidnim projekcijama troškova, kapitalnih investicija, i omogućavanja za prinos u dovoljnom kapitalu da bi se privukli investitori u ovom sektoru. Tarife su se postavili unapred na nivou cena od bazne godine (2008), odnosno za tri godine perioda razmatranja.¹

Iako je ovaj proces imao značajno poboljšanje u poređenju sa prethodnim procesom određivanja godišnjih tarifa, i dalje ovaj proces predstavlja problem. Glavna pitanja bili su:

- RKV-e smatrali su format tarifnih aplikacija kao veoma kompleksnu i stoga to je rezultiralo u tarifnim aplikacijama koje su imale greške.
- Osnovni podaci koji su korišćeni za potrebe tarifnih aplikacija i u mnogim slučajevima često su bili netačni i nepouzdati, rezultiralo je da trenutna performansa bude drugačija od planirane performanse.
- Naša očekivanja u pogledu poboljšanja efikasnosti pokazali su se previše ambiciozni, posebno u odnosu na performansu u prikupljanju prihoda, što je rezultiralo sa nedostatkom potrebne gotovine za ispunjavanje obaveza RKV kao što su se definisali u njihovim aplikacijama i koji su bili složeni sa nama.

Iz ovih iskustava kao i kroz podrške razvojnih agencija mi smo naučili da poboljšamo proces tokom procesa revizije:

- Mi smo razvili jedan model za poslovno planiranje koji je veoma lak za korišćenje.
- Kroz regulatornog okvira, osnova izveštavanja podataka je mnogo bolja.
- Mi smo bili konzervativni u naša očekivanja za poboljšanje efikasnosti.

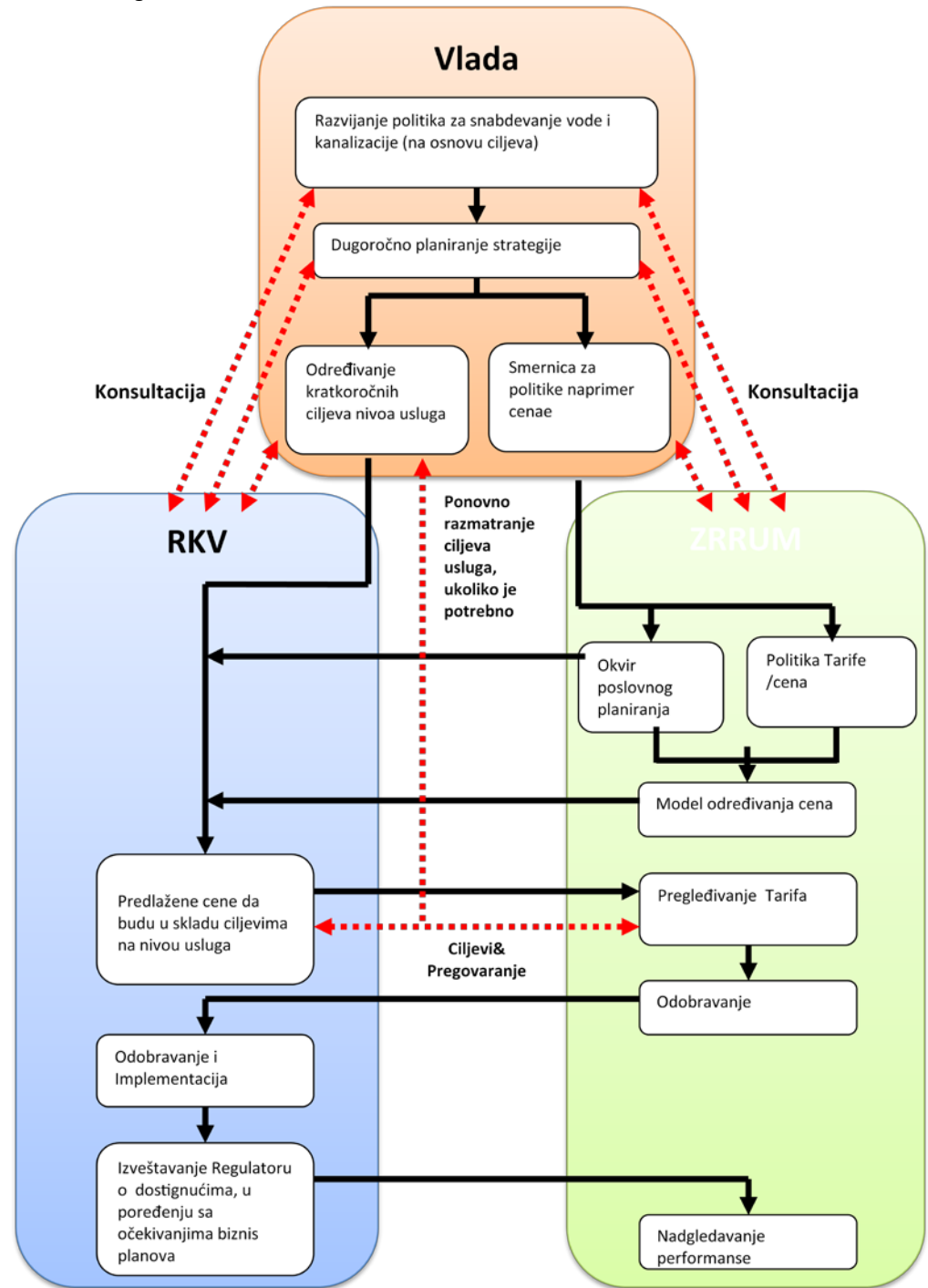
Važno je imati na umu da kada biznis planovi RKV-e budu saglašeni sa nama i koriste se kao osnova za tarife, treba se smatrati kao "Ugovor Obaveza" u zamenu za dogovorenim tarifama. Performansa RKV-e će se meriti protiv očekivanja i ciljeva kao što su i njihovim biznis planovima. Osim toga, dogovoreni planovi određuju granice obaveza RKV. Da bi se ne doveli u teškoj situaciji neće se očekivati da se preduzmu aktivnosti koje nisu navedene u njihovim planovima i na taj način bismo imali obaveze koje ne bismo mogli da finansiramo.

1.2 Proces određivanja tarifa

Regulatorni proces za određivanje tarifa na Kosovu je prikazan na sledećoj slici 1-1. Ovaj proces jasno definiše uloge, odgovornosti i granice glavnih aktera u procesu određivanja cena.

¹Tarife preliminarno su se postavili na nivou osnovne cena i bili su potrebne godišnja prilagođavanja za inflaciju. U praksi podešavanja za inflaciju nisu se primenjivali, dok RUVO je imao nameru da osuđuje (kazni) RKV koje nisu ispunili svoje investicione ciljeve. Međutim implikacija ove odluke bila je da u početku tarife 2012 godine trebalo bi da budu veće za oko 8% da bi nadoknadili inflaciju tokom prethodnog perioda revizije, pre nego što dodatne troškove smatraju (ili uzimaju u obzir) da će ovaj proces omogućiti poboljšanje očekivanja efikasnosti

- **Vlada Kosove**- postavlja ciljeve politike i stvara zakone .
- **RUVO**-upotrebljava regulatorne mehanizme (uključujući i zakonodavstvo), ekonomski uslovi i procesi dizajnirani na taj način za sprovođenje ciljeva.
- **RKV**- pružanje / davanje usluga u skladu sa obavezujućim zakonskim standardima I prema ciljevima koji su određeni od vlade i / ili regulatora i čije aktivnosti su finansirani od dogovorenih tarifa.

Slika 1-1Regulatorni proces određivanja tarifa

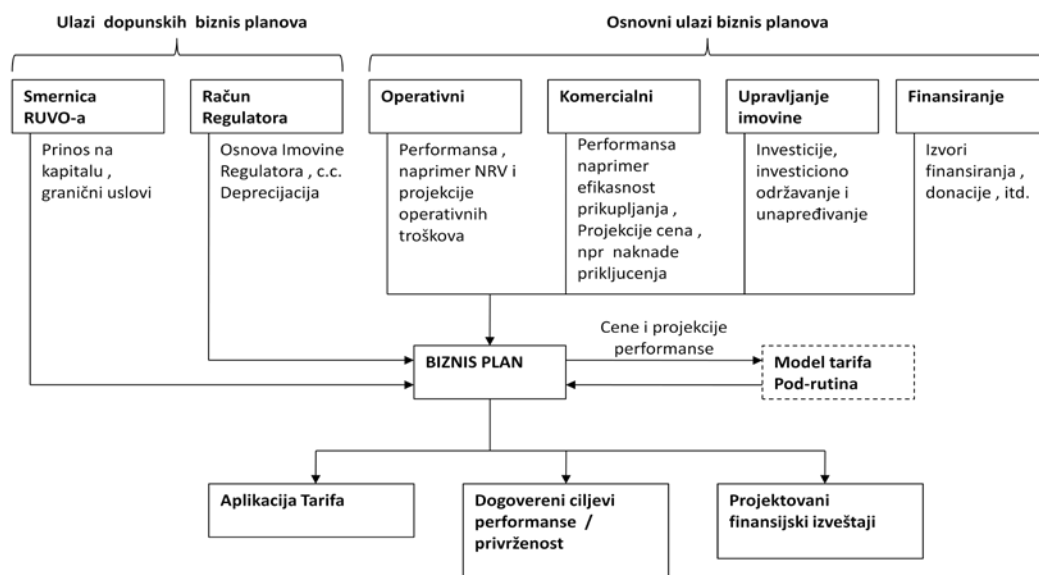
1.2.1 Politike Tarifa

U okviru opšteg okvira proces za određivanje tarifa u martu 20112 godine, mi smo sastavili Politike Tarifa za usluge snabdevanja vode i uslueg otpadnih voda(kanalizacije). Osnovne politike koje su uključene u ovom dokumentu su:

- Tarife za svaku RKV-e treba da budu jedinstvene u celoj svojoj oblasti usluga i za svaku grupu potrošača .
- Postojeće pod-sbvencije od ne- domaćih potrošača kod domaćih potrošača za usluge snabdevanja vode treba da se smanjuju postepeno tokom vremena.
- Što se tiče usluga kanalizacije , treba da postoji razlika između tarifa ne- domaćih potrošača i domaćih potrošača zato što ne- domaći potrošači generišu više zagađenje voda od domaćih potrošača.³
- Tarife moraju da budu dovoljne da bi održavali usluživanje sredstava i finansiraju investicije.
- RKV moraju da dobiju prinos na regulatornu osnovu sredstava da bi finansirali kapitalne investicije u ovom sektoru.

1.2.2 Biznis ploanovi i tarifne aplikacije kompanija

Od poslednje revizije poslednjih tarifa , mi smo razvili jedan model planiranja sveobuhvatnog biznisa, koji je u potpunoj saglasnosti sa zahtevima koja su izdata iz Tarifne Politike i, kada se taj model kompletira od RKV-e može nam dati dovoljno informacija da bi na pravan način preispitali njihove tarifne predloge .Tamo gde je potrebno, spremni smo da izazovimo projekcije predlaženih troškova od RKV-e , efikasnost , zahteve za investicije i očekivane performanse . Slika 1-2 prikazana ispod prikazuje strukturu modela

Slika 1-1 Model biznis plana⁴

² Ovaj dokumenat tarifnih politika zamenjuje prethodni domenat ' Tarifne Politike' za snabdevanje vode 2008 godine sa nekim minimalnim promena , i gde najznačajnija promena je uključivanje usluga za kanalizaciju . Tarifna politika može se naći na veb sajtu : <http://www.wwro-ks.org>

³ Ovo je zamena za složenije sisteme naknada za ne- domaće potrosaoće zasnivajući se na konceptu "zagađivač plaća" koji se može primeniti samo posle kada impianti za tretman otpadnih voda da budu funkcionalni u celoj zoni usluga svake RKV , i neće se ostvariti u narednom procesu tarifne revizije .

Jako smo mi napredovali sa razvojem jednog lakog modela za korišćenje kvaliteta aplikacija dostavljenih od RKV u celini bila je slaba. Aplikacije su imale mnogo greške za koje su se vršili mnoge značajne napore od strane RUVO-a za njihovo poboljšanje pre nego što su bili dovoljno prihvaćeni, da bi se osiguravalo pregledivanje i izazov u odnosu na troškove, efikasnost i ciljeve. Potreba za korekciju aplikacija rezultiralo je sa kašnjenjem tokom regulatornog procesa za određivanje tarifa.

1.2.3 Pregledivanje aplikacija RKV-e od RUVO-a

Naša uloga za uspostavljenje ravnoteže za interese potrošača sa potrebom da se očuva finansijski integritet RKV-e, zahteva detaljno pregledivanje tarifa RKV-e. Naša dužnost je da se obezbedimo da RKV operišu na najefikasniji mogući način, i da bi se osiguravalo da potrošači ne plaćaju više nego što je potrebno. Međutim, poznato je da idealni nivo efikasnosti ne može se postići tako brzo, i treba im se dozvoliti RKV dovoljno vremena za njihovo realizovanje. Štaviše, određeni ciljevi treba da budu izazovni, ali i sa druge strane i realni. Naučene lekcije od procesa pregledivanja 2009-2011 godine su zato što projektirani ciljevi u vezi sa performansom u prikupljanju prihoda su nerealni sa negativnim posledicama u drugim ciljevima, naročito u nivoima investicija.

Postoje tri glavne oblasti u biznis planovima RKV koje smo izazvali :

1. Mi snažno verujemo da operativni troškovi RKV-e su mnogo veći nego što bi trebalo da budu, i imaju direktan uticaj na cene. Tokom našeg diskutovanja mi smo podsticali na RKV-e da smanjuju svoje operativne troškove tokom vremena.
2. Mi verujemo da RKV-e imaju visoki stepen komercijalnih gubitaka (ilegalnih priključaka i loše aktivnosti fakturisanja) koje ako se poboljšaju mogu da generišu poboljšane prodaje za usluge snabdevanja vode i usluge kanalizacije, i na taj način da se smanjuju troškovi. Sve u svemu mi smo zadovoljni da na podnošenim biznis planovima razmatralo se potencijal za smanjivanje takvih gubitaka.
3. Iako performansa naplate prihoda se poboljšavala, mi čvrsto verujemo da poboljšanja su mnogo niža nego što bi trebalo da budu, iako smo veoma oprezni da se ne ponavljaju takva veoma ambiciozna procenivanja tokom tarifnog pregledivanja 2009-2011 godine.

Što se tiče izazova investicionih programa, mi smo koristili oprezniji pristup. Veoma smo bili zabrinuti da RKV-e nisu uspeali u njihovim investicijama tokom poslednjih tri godina ali bez neke posledične kazne, i tako možemo da pronađemo razloge da ne ispunjavamo takve obaveze u budućnosti. Ipak, mi ne možemo tako jednostavno da isključimo predloge investicija zbog našeg nepoverenja da se ne će implementirati predložene investicije (osim ako nemamo ubedljive dokaze da će se ovo desiti), i svako takvo odricanje može se vršiti samo na osnovu potreba i investicionih prioriteta. Međutim, mi smatramo da program investicija, a posebno obnova infrastrukture imat će direktan i značajan uticaj nad tarifama, da bi se sačuvali tarife u prihvatljivim granicama povećanja tarifa (nakon adresiranja komercijalne i operativne efikasnosti), i zbog toga može da bude potrebno da se isključuju neke niže prioritarne investicije, ali s obzirom da bi to imalo negativan uticaj na stepen poboljšanja nivoa usluga. Tokom našeg procesa za pregledivanje tarifnih aplikacija, mi smo posvetili pažnju na finansijski integritet RKV-e, a naročito na njihov finansijski status, u očima investitora, i posebno pred zajednice za međunarodni razvoj. Sektor vode na Kosovu (RKV, vlada i RUVO) mora da se pokaže kao ozbiljni sektor u vezi poboljšanja usluga, i da se dokaže spreman da preuzme odluke, iako ove odluke mogu ponekad biti teške odluke za postizanje ovog cilja. Važno je da pošaljemo jasne, nedvosmislene, i pozitivne signale na tržištu, i moramo po svaku cenu izbegavati da pošaljemo negativne signale. Tarife za snabdevanje vode i otpadnih voda (kanalizacije) na Kosovu su mnogo niže od nivoa potpunog pokrivanja cena, ako se kroz njih namenuje da se postiču nivoi evropskih standarda, čak i ako će se isti finansirati u celosti preko svojih finansijskih sredstava. Mi snažno verujemo da održimo poverenje na tržištu ako se radi o veoma skromnim rastom, i bez obzira na neposredne finansijske potrebe. Bilo kakve dodatne prihode dobijene od takvih povećanja treba da se dodaju u investicije. Smanjenje tarifa bi poslalo negativan signal na tržištu, i bez sumnje bi obeshabrilu veoma potrebne investicije u ovom sektoru.

⁴ Izvor : Pregledivanje tarifa 2012-2014 za snabdevanje vode i usluga otpadnih voda, Procedure, Verzija 2011-01, Maj 2011.

1.2.4 Nacrt tarifa i konsultacije

Tokom novembra 2011 godine, mi smo se konsultovali sa KKK u vezi sa nacrtom tarifa. Komentari i mišljenja izraženi od strane KKK uopšte bili su:) povećanja se smatraju visokim, b) njihovo mišljenje bilo je da potrošači koji plaćaju redovno fakture subvencioniraju potrošače koji ne plaćaju svoje fakture, i iako RKV zahtevaju dodatne prihode trebalo bi da budu više pro-aktivni u ovoj oblasti, i c) fiksna tarifa za ne-domaće potrošače (3,00 evra mesečno) smatra se veoma visoka posebno za mala preduzeća. Mi smo uzimali u obzir ove komentare i odgovorili smo na sledeći način:

- a) Mi verujemo da povećanje tarifa nije mnogo visoka i, na osnovu naših istraživanja u pogledu pristupačnosti (mogućnosti plaćanja), prosečne tarife predložene za domaće potrošače za usluge snabdevanja vode i usluge otpadnih voda (kanalizacije) su lako pristupačne, sa jednim povećanjem sa sadašnjeg nivoa od 6.99 evra u 8.49 evra do 2014 godine (plus regulisanje za inflaciju). Naša trenutna analiza performanse i percepcije potrošača u vezi sa nivoima usluga sugerišu da potrošači bi bili spremni da plate blago povećanje troškova u zamenu za poboljšanim uslugama. Mi verujemo da ove stope povećanja su skromni, ali su dovoljne za finansiranje obaveza RKV-e, kao što su određeni u njihovim biznis planovima kroz koje će se obezbediti poboljšanja u nivou usluga.
- b) Mi se slažemo da broj potrošača koji ne plaćaju je veoma visok, ali u predloženim biznis planovima projektovano je jedno značajno poboljšanje u performansu prikupljanja prihoda, koji će pomoći da nivo usluga bude manji nego što bi trebalo da bude bez ovih projekcija. Mi smo izazvali ova očekivanja, ali ne želimo da ponovimo pretpostavke tokom pregledivanja tarifa 2009-2011 godine kada su bili suviše optimistični i koji su uticali da RKV-e ne budu u stanju da naplate prihode.
- c) Fiksne tarife za domaće potrošače, kao i za ne-domaće potrošače (1.00 evra odnosno 3.00 evra) ostavljeni su nepromenjeni na sadašnjem nivou od 2009 do 2014 godine. U realnim uslovima (omogućavajući prilagođavanje inflaciji), ove tarife su pale efikasno i nastavit će da padaju i dalje. Štaviše, u skladu sa tarifnim politikama RUVO-a, mi smo adresirali brige ne-domaćih potrošača omogućavajući postepeno smanjenje uticaja poprečnog subvencija od ne-domaćih potrošača u domaćim potrošačima. Ne-domaći potrošači će i dalje plaćati više od domaćih potrošača, ali razlika je smanjena sa marginalnim iznosom. Tokom budućih tarifnih razmatranja, mi očekujemo da se i dalje smanjuju unakrsne subvencije ali postepeno.

1.2.5 Finalizirane tarife

Finalizirani regulatorni biznis planovi bit će objavljeni na sajtu RUVO-a u dogledno vreme.

Važno je napomenuti da tarife određene sa ovim procesom su nivoi cena 2011, i svake godine bit će prilagođeni za inflaciju (uključujući i tarife za 2012 godinu). Sada kada radi ilustracije imamo na raspolaganju statistike podatke radi ilustracije, mi smo predstavljali tarife bez prilagođavanja inflacije i prilagođene tarife za inflaciju samo za 2012 godinu.

Da bi ove tarife stupili na snagu od 1. januara 2012 godine za sedam RKV-e, tarifna naređenja su zvanično izdata 8. decembra 2011.

2 SREDSTVA I REGULATORNI KONCEPTI

U skladu sa najboljim regulatornim praksama, mi smo razvili nekoliko regulatornih sredstava za procenjivanje troškova i performanse, takođe i za osiguravanje određivanja tarifa na osnovu realnih finansijskih potreba. Tri glavna sredstava koja su razvijena od strane RUVO-a za određivanje tarifa su:

- Regulatorna računovodstvena smernica.
- Nadgledavanje performanse i procenjivanje u nivou usluga.
- Komparativni proces (benchmarking) koristeći statističke analize.

2.1 Regulatorna Računovodstvena Smernica

Konvencionalni računovodstveni sistemi, posebno oni koji se koriste od RKV-e kao deo zakonskog računovodstvenog procesa iz različitih razloga nisu pogodni za određivanje tarifa u sektoru vode na Kosovu. Oni mogu da:

- identifikuju i dele prihode i troškove iz glavnih aktivnosti (regulisani) i ne-esencijalnih (na neregulisani);
- dele prihode i troškove prema poslovnim aktivnostima (snabdevanje vode i usluga kanalizacije), i ne podele troškova na potrebnim centrima troškova;
- postavljaju jedno odgovarajuće procenjivanje osnovnih sredstava RKV-e, koja odražava razumno procenjivanje sredstava za potrebe utvrđivanja tarifa;
- koriste realnu dugovečnost sredstava za amortizaciju svrhe;
- nude načine za određivanje finansijskih potreba za održavanje sredstava sa ne-definisanim dugovečnost(cevovodi);
- izračunava na pravilan način uticaj ne-prikupljenih prihoda.

Mi smo razvili skup regulatornih računovodstvenih smernica, koji su projektovani da deluju paralelno sa zakonskim računovodstvenim procesima, i koji obezbeđuju specifične dodatne podatke (i / ili u drugom formatu) za potrebe ekonomske regulacije RKV-e na Kosovu. Ove smernice određuju pravila i procese za:

- Centrovi profita i troškova.
- Procenjivanje sredstava na osnovu otvorene vrednosti (2009) regulatorne baze sredstava ne računajući dodatke i istiskivanje van upotrebe prodaje od datuma otvaranja.
- Da se računa obnova infrastrukture za infrastrukturu (mreže gasovoda i drugih sredstava koja imaju ograničeni vek trajanja).
- Amortizacija pod realnom cenom (na osnovu indeksiranje inflacije) za ne – infrastrukturna sredstva (druga sredstva kao što su postrojenja za tretman, odnosno prečišćavanje vode i crpne stanice).
- Provizionisanje za loše dugove (njihovo plaćanje), definisano kao razlika između fakturisanja i naplate prihoda od prošle godine.

Svi finansijski podaci u ovom izveštaju su predstavljeni u skladu sa definicijama RKV.

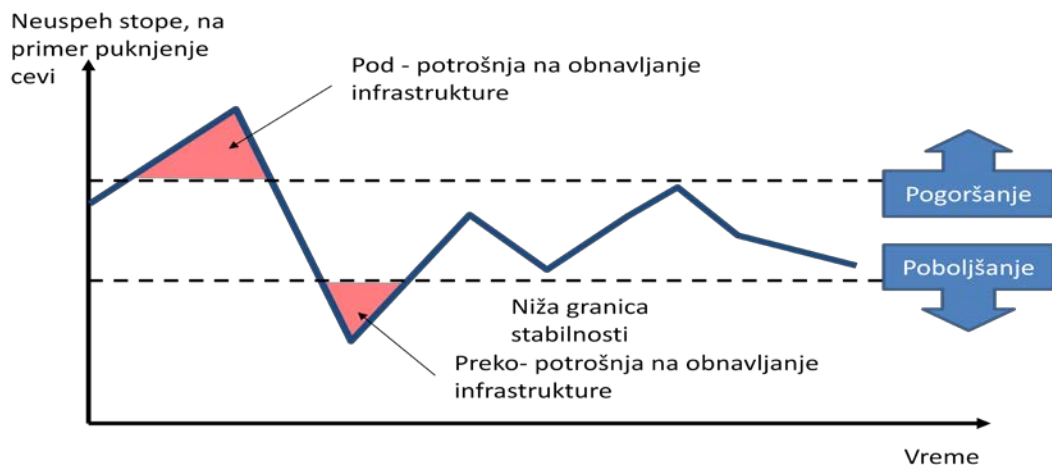
2.2 Tarife i procenjivanje nivoa usluga

Godišnji izveštaj performanse za 2010 godinu identifikovao je brojne propuste u obezbeđivanju vodosnabdevanja i kanalizacije na Kosovu. Konkretno, nivo usluga u pogledu kvaliteta vode, pokrivenosti usluga (vode i kanalizacija), pouzdanosti u snabdevanju vode, gubitke, i kvalitet pražnjenja otpadnih voda su mnogo daleko ispod nivoa usluga u moderne evropske zemlje. Ovi nedostaci, međutim, mogu se rešiti samo kroz značajnih investicija u sektoru (uglavnom finansirani putem tarifa), na primer u proširenje usluga, zamene glavnih cevovoda i izgradnje postrojenja za tretman otpadnih voda(kanalizacije). Informacioni sistemi korišćeni od RKV-e nisu dovoljno sofisticirani da bi dozvolili detaljnije analiziranje promena u nivoa usluga u odnosu na kapitalne troškove. Da bi bili što više profesionalniji ali subjektivni, suđenje se primenjivalo za utvrđivanje potreba i prioriteta za investicije. U budućnosti mi ćemo da podstaknemo RKV-e da razvijaju što više naučnih planova za upravljanje, i koja mogu pokazati troškove poboljšanja nivoa usluga koje se mogu primeniti za određivanje budućih zahteva investicija (pogledaj sledeću kutiju 1). Godišnji izveštaj performanse za 2010 godinu, međutim je identifikovao da održavanje investicija u 2009 i 2010 godini bio je nezanemarljiv, i kao direktna posledica toga je pad nivoa usluga. Nema nikakve sumnje da povećanje potrošnje na obnovu infrastrukture je od suštinskog značaja ukoliko želimo da sprečimo pogoršanje nivoa usluga.

Kutija 1: Troškovi za obnavljanje infrastrukture i nivoi usluga

Odgovarajući iznos za finansijska sredstva koji je potreban za obnovu efikasne infrastrukture je teško odrediti, ali nakon razumnog vremenskog perioda i sa dovoljnim podacima za troškove i performansu moguće je za vezivanje stopa troškova sa poboljšanjem ili pogoršanjem usluživanja infrastrukture (pogledaj sliku 2-1). U slučajevima kada se usluživanje pogorša tokom vremena, indikacija je da troškovi za obnavljanje infrastrukture bili su nedovoljni. Slično tome, ako se usluživanje poboljša na dramatičan način do te tačke gde se prelazu granice smatranim kao važnim za ekonomsku stabilnost je indikacija da su troškovi bili brojni, i da mogu biti smanjeni u narednom periodu. Tokom vremena, mi treba da budemo u stanju da odredimo odgovarajući nivoi potrošnje koji će dovesti do stabilnosti cena i nivoa usluga.

Nadgledavanje sposobnosti usluga infrastrukture

Slika 2-1 Ilustrovanje nadgledavanja za usluživanje infstrukture

2.3 Poređenje (Benchmarking)

Postoje ozbiljne razlike u operativnim troškovima predstavljeni od RKV-e . Mi koristimo pet statističke tehnike da bi poređivali operativne trokove kao što su:

1. Cena vodnih resursa i tretmana vode koja se proizvodi u proizvedenu uslugu.
2. Cena usluga za distribuciju vode u poređenju sa dužinom cevi.
3. Cena poslovnih aktivnosti (za vodu) u odnosu sa potrošačima vode.
4. Cena usluga za prikupljanje otpadnih voda u odnosu sa dužinom cevi otpadnih voda
5. Troškovi poslovnih aktivnosti (za otpadne vode) u odnosu sa potrošačima kanalizacije

Za operativni troškovi aktivnosti snabdevanja vode (modeli 1 i 2), mi isključavamo troškovi energije , jer ti troškovi su jedinstveni za svaku Kompaniju preduzeće i njihovim radnim uslovima.Mi smo dozvolili da operativni troškovi padaju na najefikasnijim nivoima, koji su prikazani tokom trogodišnjeg perioda pregledivanja. Više detalja ove analize su predstavljeni u Aneksu 2. .

Preduzete su slične uporedne analize, da bi određivali odgovarajući nivo očekivanja za performansu u obavljanju prihoda

3 RAZMATRANJE APLIKACIJA RKV

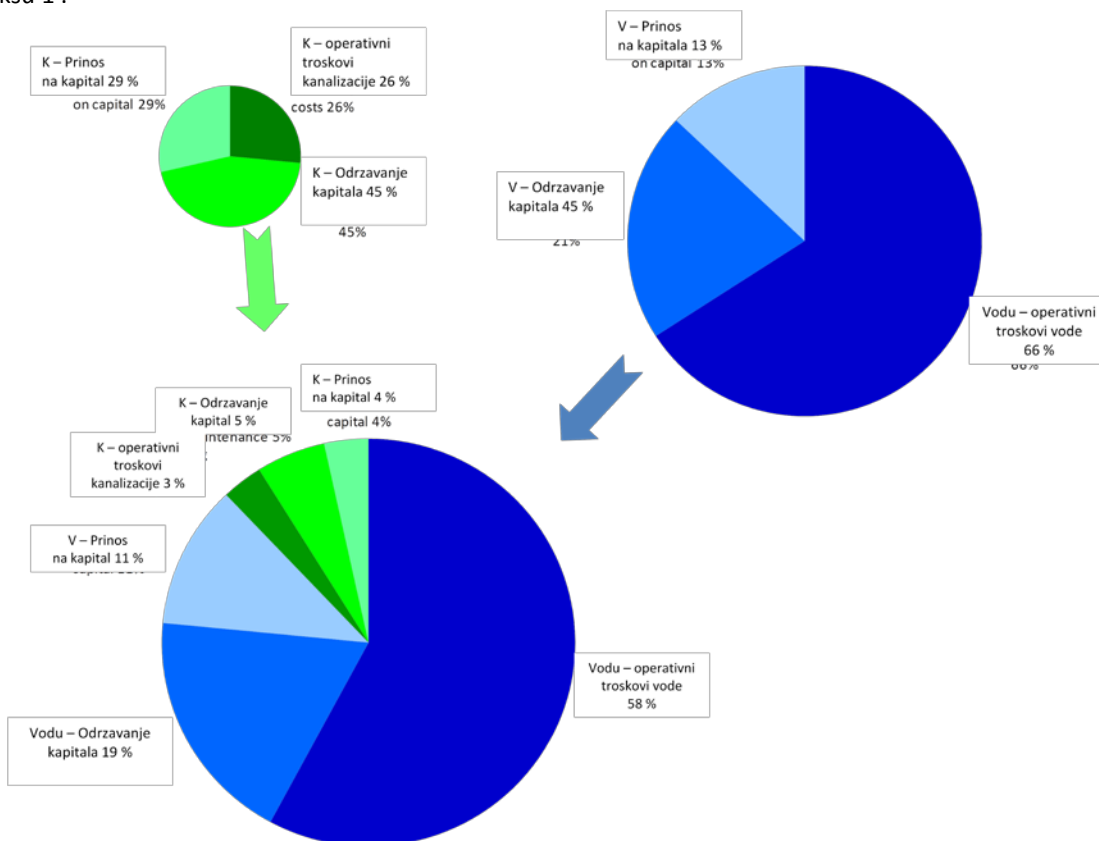
3.1 Sastavak tarife

Naš pristup ka određivanju tarifa je da se osiguravamo da RKV budu u mogućnosti da finansiraju svoje aktivnosti u skladu sa definisanim standardima usluga i / ili dogovorenim nivoima usluga , plus "fer prinos " u kapitalu za novac koji su uložili .

Zbog toga, tarifa se određuje iz zahteva za prihode, koji ispunjava gore navedene usluge podeljeno sa količinom prodate vode (prilagođen uz efikasnost u naplatu prihoda). Zahtev za prihode se sastoji od tri glavnih komponenta;

- Operativni troškovi
- Održavanje kapitala koji se sastoji od:
 - Obnove infrastrukture(neopходно finansiranje za očuvanje usluživanja sredstava (infrastrukturna) podzemne, i
 - Deprecijacija(amortizacija) prema trenutnoj ceni za ne-infrastrukturna sredstava (uglavnom nadzemna).
- Prinos na regulatornoj bazi sredstava.

Opšti sastav zateva za prihode je na slici 3-1 . Individualni zahtevi za svaku RKV prikazani su u Aneksu 1 .

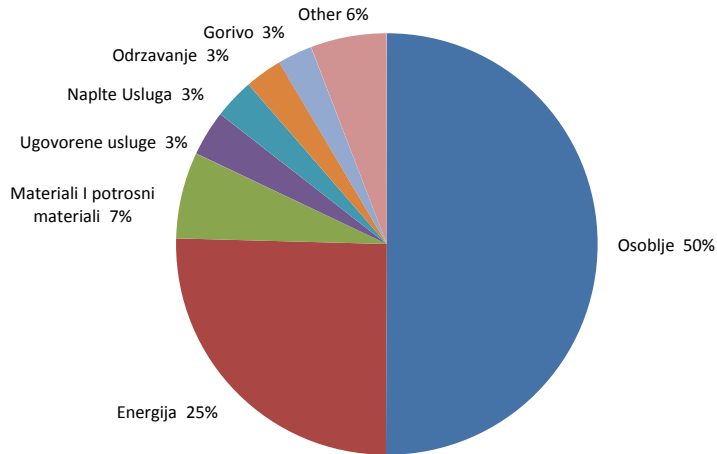

Slika 3-1 Zahtevi za prihode prema aktivnostima usluga (snabdevanje vode, otpadnih voda i kombinovanih)

Procedure Tarifa koje su obavljene od RKV zajedno sa regulatornim Računovodstvenom Smernicom pružaju detaljnije opise sastava zahteva za prihode i određivanje tarifa.

3.2 Operativni troškovi

Operativni troškovi RKV-e dominirani su od troškova u personelu i energiji, gde u kombinovanim cenama iznosi 75 % od opštih operativnih troškova , pogledajte sliku 3 2 .

Slika 3-2. Podela operativnih troškova po kategoriji troškova(nakon regulisanja RUVO-a za dobrobit svrhe u operativnu efikasnost)

Mi smo od snažnog mišljenja da su ovi operativni troškovi neefikasni sa brojnim osobljem u većini i u svim RKV. U procesu uspostavljanja operativnih troškova bili su izazvani na osnovu poređenja predloga(benchmarking). Iz tog razloga smo napravili prilagođavanja predloga operativnih troškova kao što je ilustrovano u Tabeli 3- 1 i kroz kojeg se postiglo smanjenje godišnjih operativnih troškova za oko 12% od nivoa predstavljeni od RKV u njihovim početnim predloženim biznis planovima. Više detalja o usvojenim metodama u ovom izazovu i detaljne rezultate prikazani su u Prilogu 2

Tabela 3-1 Planirani operativni troškovi (2012 - 2014),kao sto su podneti i nakon prilagođavanja za efikasnost (u nivoima cena 2011)

	Operativni troškovi (godišnji prosek - EUR x 1000 nivoa cena 2011)		
	Podneti biznis planovi	Regulisanje RUVO-a za poboljšanja efikasnosti	Biznis planovi odobreni od RUVO-a
<i>Snabdevanje vode</i>			
Sredstva i tretman vode	5,460	-312	5,148
Distribucija vode	4,990	-350	4,640
Poslovne aktivnosti snabdevanja vode	5,685	-1,321	4,364
Ukupnost usluga snabdevanja vode	16,135	-1,983	14,152
<i>Usluge otpadnih voda</i>			
Prikupljanje otpadnih voda(kanalizacije)	587	-110	477
Tretman otpadnih voda(kanalizacije)	89	0	89
Tretman i odlaganje reke	0	0	0
Poslovne aktivnosti za usluge otpadnih voda (kanalizacije)	200	22	222
Ukupnost usluga za otpadne vode	876	-87	788
Ukupnost	17,010	-2,070	14,940

Mi očekujemo da ovi dobiti od operativnih efikasnosti vrši ce se kroz smanjenja troškova osoblja RKV-e , iako su moguće uštede u drugim oblastima (pod uslovom da neće uticati na pogoršanje nivoa usluga).

3.3 Operativne Subvencije / Subvencije Vlade

RKV-e ne primaju nikakve direktne operativne subvencije isključujući Regionalnu Kompaniju Vode "Mitrovica " koja prima ograničenu finansijsku podršku od Vlade Kosova. Ova podrška sadrži uplatu energije i druge troškove , uzimajući u obzir posebne okolnosti RKV-e u vezi obaveza Vlade za osiguravanje snabdevanja vode za severni deo Mitrovice. Biznis plan dostavljen je na očekivanja da će podrška Vlade ostati na nivou od 252,000 evra u 2011 godini, smanjen nivo podrške u poređenju sa iznosom od EUR 385,000 u 2010 godini⁵. Procenjivanje koje se vršilo od naše strane u vezi sa implikacijama ovog smanjenja subvencija je otkrilo da tarife bi trebalo da se povećaju značajno sa većim godišnjim povećanjem od 15% u realnim uslovima, da bi se ispunjavali finasijske potrebe ove specifične RKV -e. Zbog toga, mi smo zasnivali naše tarife na pretpostavku da će podrška koja je data od strane Vlade Kosova da se vrati na nivou od 385,000 koji su dati u 2010 godini ,pretpostavka za svaku godinu (u realnom uslovu) u periodu 2012-2014. Mi nameravamo da se angažujemo u razgovore sa Regionalnom Kompanijom Vode "Mitrovica",kao i sa Vladom Kosova da bi određivali validnost pretpostavke i, ako postoje značajne neskladnosti od ove pretpostavke,mi imamo priliku da početkom 2012 godine da ponovo odredimo tarife za snabdevanje vode za relevantnu RKV (Mitrovica) .

3.4 Komercijalna Efikasnost

Sada je veoma jasno da predviđanja u procesu revizije tarifa 2009-2011godine bili su preko optimista, i trenutna performansa bila je ispod očekivanog nivoa . Ovo je imalo veliki uticaj na cirkulaciju gotovine, i samim tim je ozbiljno limitirao RKV da sprovede svoje planirane programe za investiranje. Mi ne želimo da se ponovi ova situacijau tokom perioda 2012-2014 godine i zbog toga mi smo veoma oprezni u našem pristupu da bi postavili realni ciljevi ali ipak izazovni, u odnosu ciljeva za buduću performansu u naplatu prihoda

Što se tiče operativne efikasnosti mi smo vršili skromne promene za performansu u naplatu prihoda kao što je ilustrovano u Tabeli 3 -2 ,i uključili smo ova podešavanja u procesu određivanja tarifa . Više detalja o metodama koja se koriste u ovom pogledu su detaljno opisani u **DODATAK 3** .

Tabela 3-2 Planirana Performansa za naplatu prihoda kao što je dostavljena i prilagođena za efikasnost

(Ne-podnerisani)prosek očekivanja u pogledu performanse u naplatu prihoda				
	2011 (predviđena)	Dostavljeni biznis planovi 2014	Podešavanja RUVU-a za poboljšanje efikasnosti	Odobreni biznis planovi od RUVU za 2014
Domaći Potrošač	60.4%	67.0%	1.8%	68.8%
Komercijalni Potrošač	74.9%	84.1%	1.8%	87.1%
Institucionalni Potrošač	89.4%	95.3%	1.8%	97.4%

Predloženo poboljšanje u performansu za prikupljanje prihoda rezultiralo je da njihove tarife budu oko 10% niži nego što bi bili ako ne bi imalo poboljšanje. Drugim rečima,ovaj procenat izražen u novčanoj vrednosti je otprilike u iznosu od 0,60 mesečno za domaće potrošače. Neto efekat podešavanja od strane RUVU-a i dalje ima pad vrednosti mesečne kakture za Domaće Potrošače za 0.09

⁵ Na osnovu podataka koji su uključeni u biznis planovima , ali ne potvrđeno od RUVU-a u revizijskim fakturama.

3.5 Kapitalni troškovi

Planirane investicije dostavljene za period 2012 - 2014 dostigne vrednost od 60,6 miliona evra za usluge snabdevanja vode i 25,9 miliona evra za usluge otpadnih voda(kanalizacije) . Oko 80% ovog investicionog programa očekuje se da će se finansirati putem donacija od razvojnih agencija. Razlika u iznosu od 16,6 miliona ostaje da se finansira iz sopstvenih finansijskih izvora RKV (uključujući investicije finansirani kroz pozajmljivanja) , i zbog toga bit će isplaćena od strane Potrošača , i takođe treba da se vrše rezervisanja tarifa.

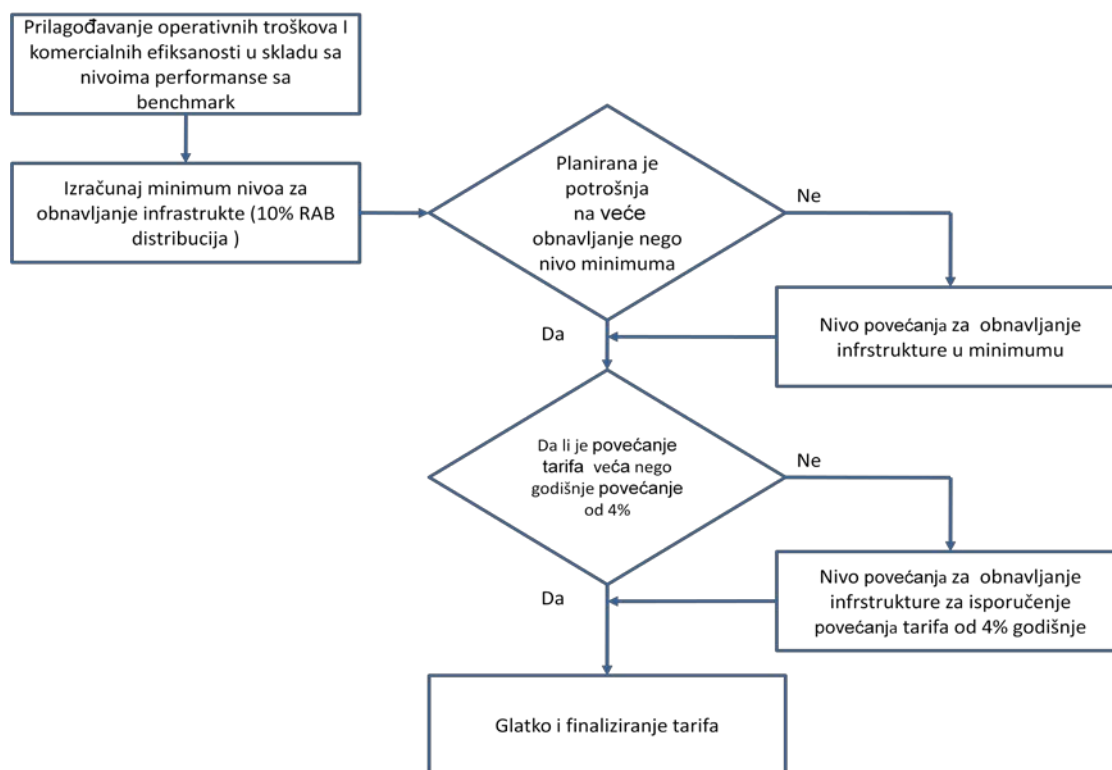
Godišnji izveštaj performanse za 2010 godinu nagovestio je ozbiljnu potrebu za investicije u sketoru vode, i ne želimo da se nastavlja i dalje pogoršanje tekućeg nivoa usluga. Zbot toga, mi smo veoma oprezni u našem pristupu u pogledu investicionih programa, i mi bi predložili da bi bilo bolje da se investiranje poveća nego da pada kako bi se poboljšao nivo usluga . Međutim, mi smatramo da povećanje investicija , posebno za obnovu infrastrukture , područje sa većim potrebama za investiranje ,rezultira sa povećanjem uticajem tarifa /cena . Takođe mi smo svesni činjenice da su neke RKV –e osiguravali pristup u donacijama finansirani od strane donacija,a dozvole za investicije od finansijskih spostvenih izvora nisu isti za sve RKV -e.

Mi smo izabrali da se ne suprotstavimo / izazovimo svaki predlog za troškove u vezi sa troškovima za povećanje obnavljanja infrastrukture i kapitalne troškove za sredstva ne-infrastrukture (kao što su za investiciono održavanje kao i za povećanje infrastrukture). Fokus našeg izazova je upućen samo u smislu obnove infrastrukture , nakon što ova oblast ima velike potrebe u vezi poboljšanja nivoa usluga i takođe ima direktan uticaj na stope , kao i materijal.

Naš razlog za regulisanje programa za investicije je zasnovan na osiguravanju minimalnih nivoa za obnovu infrastrukture ⁶. Vršena su i dalja prilagođavanja za osiguravanje jednog minimalnog nivoa realnog povećanja tarifa, da bi obezbedili pozitivne signale investitorima ⁷ (4% u godini do 10% za vodu i kanalizaciju). Ovaj proces je ilustrovan na slici 3 -3 (jednako kao i za kanalizaciju) .

⁶ Na nedostatku pouzdanih podataka za performanse upravljanja imovine u ovoj reviziji tarifa, ovo se odredilo kao godišnja potrošnja od najmanje 10 % od APR na distributivnu mrežu vodosnabdevanja i 10% vrednosti APR sistema za prikupljanje otpadnih voda za kanalizaciju .

⁷ Pretpostavljano je da minimalni nivo povećanja potrebnih godišnjih tarifa (realno) za obezbedjivanje poverenja investitora je 4% godišnje za vodu i 10% godišnje za kanalizaciju .

Slika 3- 3 Obrazloženje za regulisanje troškova za obnovu infrastrukture (za vodu)

Rezultat ovog podešavanja je opšti dodatak u aplikacijama biznis planova za troškove infrastrukture (vodovod i kanalizacija) od 8,3 miliona EUR tokom tri narednih godina, vidi tabelu 3-3 . Više detalja u vezi sa ovim troškovima posebno podeljeni prema svakoj RKV predstavljeni su u Aneksu 4. .

Troškovi za potrošače za usluge snabdevanja vode godišnje (oko EUR 80) smatra serazumnim u poređenju sa međunarodnom nivou ⁸. Imajući u obzir dugoročno ugroženje investicija, mi očekujemo da ova cifra ostane na sadašnjem nivou , ali i da se povećava za planove srednjeg roka. Što se tiče otpadnih voda(kanalizacije), troškovi za priključenje su znatno niži , uglavnom zbog niskih investicija ili nepostojećih investicija u prečišćavanje otpadnih voda.U dužem periodu, mi očekujemo da troškovi za kapitalne investicije u sektoru kanalizacije da se značajno povećaju, takođe i tarife, i to posle izgrađenja postrojenja za tretman otpadnih voda(kanalizacije).

⁸ U poslednju reviziju peto(5) godišnjih tarifa u Engleskoj i Velsu za troškove vodosnabdevanja za jednu ekonomsku familiju bilo je oko 95 EUR . Što se tiče otpadnih vodakanalizacije), troškovi za jednu godinu bili su oko EUR 125

Tabela 3-3 Planirani kapitalni rashodi (2012 - 2014), kao što su podneti i regulisani (u nivoima cena od 2011)

	Aplikacije biznis planova 2014		Prilagodavanja RUVO-a	Biznis planovi odobreni od RUVO-a za 2012 - 2014			Troškovi za potrošacne EUR
	Finansirani od RKV	Finansirani od grantova	Finansirani od RKV	Finansirani od RKV	Finansirani od grantova	Ukupno	
Voda							
Obnova infrastructure	6,751	14,898	5,484	12,234	14,898	27,133	103
Povećanje infrastructure	1,935	4,496	-	1,935	4,496	6,431	24
Kapitalno održavanje ne-infrastrukture	2,198	753	-	2,198	753	2,951	11
Povećanje ne-infrastrukture	4,437	25,129	-	4,437	25,129	29,566	112
Ukupnost za vodu	15,321	45,276	5,484	20,804	45,276	66,081	250
Otpadne vode							
Obnova infrastructure	1,036	17,496	2,824	3,860	17,496	21,356	106
Povećanje ne-infrastrukture infrastructure	135	2,923	-	135	2,923	3,058	15
Kapitalno održavanje ne-infrastrukture	6	-	-	6	-	6	0
Povećanje ne-infrastrukture ne-infrastrukture	62	4,254	-	62	4,254	4,316	21
Ukupnost za otpadne vode	1,239	24,673	2,824	4,062	24,673	28,736	142
Ukupnost voda+otpadne vode	16,560	69,950	8,307	24,867	69,950	94,816	392

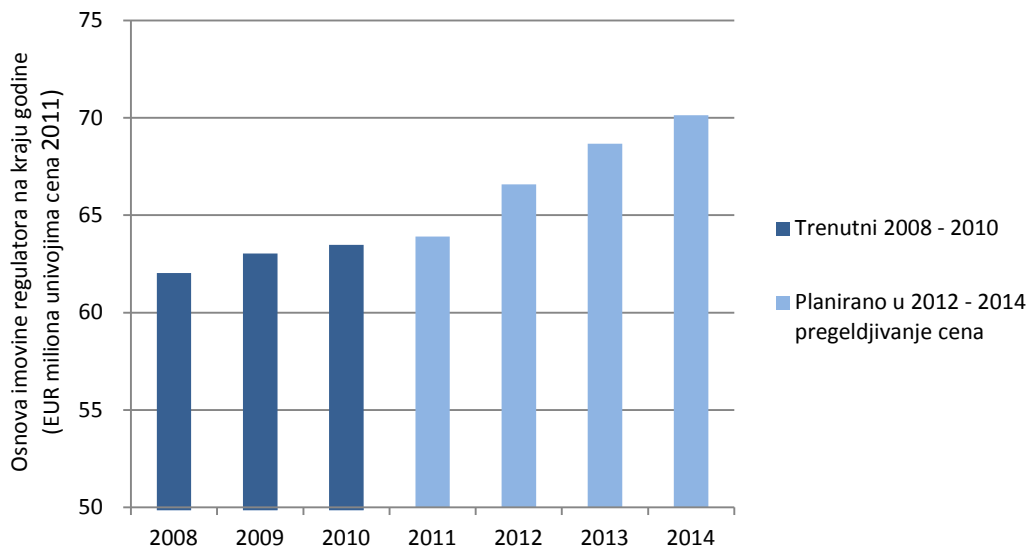
Prilagođavanja koja smo mi vršili sa kapitalnim troškovima imaju približnu dodatnu vrednost od 2,8 miliona evra godišnje, što je nešto veća od očekivanih smanjenja u operativnim troškovima u iznosu od 2,1 miliona godišnje. Mi pozivamo sve RKV da ne koriste dodatne naknade za obnovu infrastrukture, za održavanje nivoa operativnih troškova na njihovim ne-efikasnim nivoima, ali da se fokusiraju na svoje ljudske resurse i druge uslove na program investicija kao što je definisano u ovom izveštaju.

3.6 Regulatorna Osnova imovine i prinos na kapitalu

3.6.1 Regulatorna osnova imovine

Regulatorna osnova početne imovine (ROI), na kojem je određen prinos na kapitalu određeno je u 2008 godini za tarifno pregledjvanje 2009-2011 godine. Od 2009 godine, RKV su uključene u nekim aktivnostima investicija, i koja bez deprecijacije(amortizacije) trenutnih troškova povećani su samo malo vrednosti ROI, odnosno od 62.0 miliona evra na 63.5 miliona evra. Planirani program investicija za period od 2012 do 2014 godine(plus budžetska rezervisanja za troškove tokom 2011 godine) će povećati vrednost RIO na 70.1 miliona (vidi sliku 3-4).

Važno je napomenuti da većina povećanja RIO je zbog investicionih programa Regionalne Kompanije Vode "Priština". Ovo povećanje RIO –a će značajno ojačati finansijski položaj RKV kroz povećanja prinosa na kapitalu ne samo tokom perioda pregledjvanja već i tokom budućeg tarifnog pregledjvanja. Aneks 1 nudi detalje o prinosu na kapitalu (prosek za godinu) za svaku RKV.

Slika 3- 4 Regulatorna imovinska osnova (nivo cena 2011)

3.6.2 Prinos na kapital

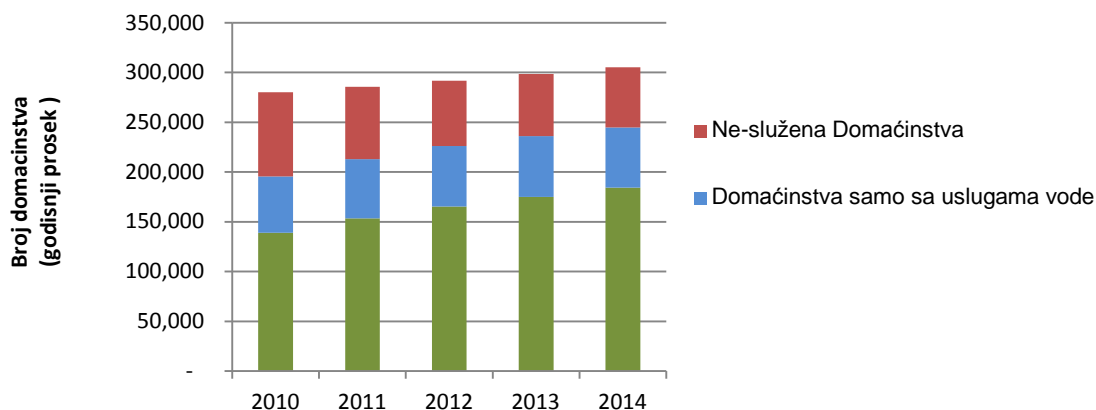
Prinos na kapital za ovaj proces tarifnog pregledjivanja je određen na nivou od 5,3 % (realno), ova cifra označava jedno povećanje u poređenju sa prethodnim pregledjivanjem tarifa 2009-2011 gde prinos na kapital bio je 4.0 % (realno). Aneks 5 daje detaljniji opis prinosa na kapital i kako je to propisano. Povećanje je neophodno da bi se obezbedilo poverenje investitora u ovom sektoru, posebno ako RKV žele da privuku finansiranje za neophodno poboljšanje sredstava, u cilju da ispunjavaju neophodno poboljšanje u u nivoima usluga.

Tokom tro godišnjeg tarifnog pregledjivanja očekuje se da će RKV generisati jedan kombinovani prinos (voda i kanalizacija) na kapitalu (pre poreza i plaćanja kamata) od skoro 11 miliona evra . Nakon što RKV ne plaćaju dividend, čekiva se da isti prinos re-investira u kompaniji. Ovaj iznos se odrazi kao neto povećanje od 6,5 miliona evra u RIO za isti period . Razlika između prinosa i re-investiranej očekuje se da se koristi da bi se pokrivali troškovi finansiranja i dugova / ili da se održava kao rezerva gotovine od RKV da bi se ojačali njihovi bilansi za budućnost.

3.7 Potrošači i povećanje prodaje

3.7.1 Pokirivensot sa uslugama

Aplikacije biznis planova uključuju predloge RKV za povećanje pokrivenosti usluga sa uslugama snabdevanja vode , kao i za otpadne vode (kanalizaciju) (vidi sliku 3- 5).

Slika 3-5 Planiranje pokrivenosti usluga (godišnji prosek) (voda i otpadne vode)

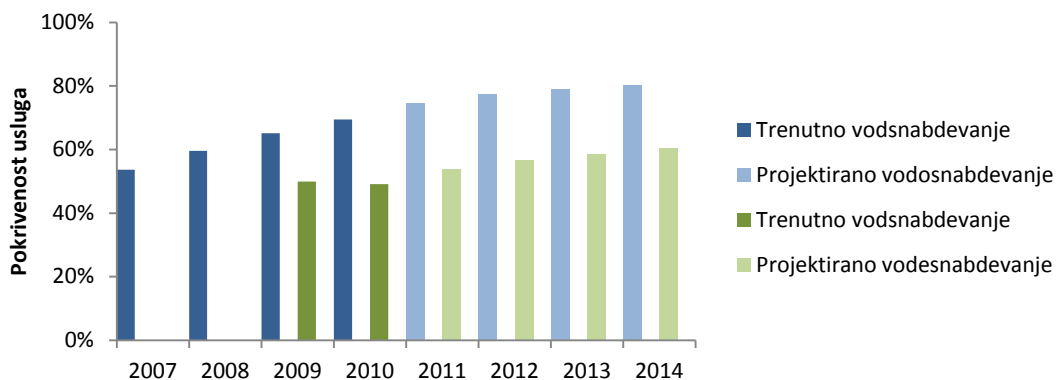
Ovo povećanje očekuje se da se generiše od rasta broja novih potrošača za vodu 9,700 i 9,400 za kanalizacije godišnje (vidi tabelu 3-4). Što se tiče usluga snabdevanja vode, mi očekujemo će se ovo dogoditi kao rezultat legalizacije nelegalnih priključaka, koji će rezultirati u smanjenju ukupnog nivoa NRU (komercijalni gubici) .

Tabela 3-4 Projektovano povećanje broja potrošača po kategoriji

	Kraj 2011	Kraj 2014	Povećanje od 2012 nê 2014	Prosečno godišnje povećanje
Potrošači vodosnabdevanja				
Domaćinstvo	220,580	249,709	29,129	9,709
Komercijalni	25,454	26,966	1,512	504
institucional	2,300	2,410	111	37
Ukupnost potrošača snabdevanja vode	248,334	279,085	30,751	10,250
Potrošač usluga otpadnih voda				
Domaćinstvo	160,487	188,736	28,249	9,416
Komercijalni	24,079	25,726	1,647	549
institucional	2,022	2,150	128	43
Ukupnost potrošača otpadnih voda(kanalizacije)	186,588	216,612	30,024	10,008

Tokom našeg pregledivanja biznis planova RKV-e, mi nismo izazvali projekcije u vezi ploanova za povećanje broja potrošača. Postizanje prognoze povećanja broja potrošača je od presudnog značaja za uspeh biznis planova RKV-e . Bez dodatnih prihoda koji su generisani od ovog povećanja, nema šanse da RKV budu u stanju da ispunjavaju njihove ciljeve investicija.Pošto su RKV podneli svoje predloge za povećanja, mi očekujemo da će takav rast biti realizova, i da RKV treba da se potrudu da postignu očekivane rezultate. Biznis planovi RKV ilustruju da će visok potencijal za povećanje broja potrošača i prodaje da bude kao rezultat legalizacije nelegalnih priključaka.Ovo bi osiguravalo pružanje mogućnosti za povećanje prodaje bez proporcionalnog povećanja proizvodnih kapaciteta . To bi takođe doprinelo u smanjenju neto NRV.

Pokrivenost usluga izražen kao procenat domaćih potrošača u zoni RKV je prikazan na slici 3- 6 . Prema podacima iz prošlosti i predvidjenih stopa rasta broja potrošača uz punu pokrivenost usluga će se ostvariti od prilike do 2020 godine što se tiče snabdevanja vode . Za usluge otpadnih voda(kanalizacije), pokrivenost usluga će trajati duže , ukoliko se ne ubrzavaju investicije za širenjeusluga . Više detalja o prodaju i povećanja broja potrošača predstavljeni su u Aneksu 6.

Slika 3-6 Pokrivenost usluga od 2007 -2014

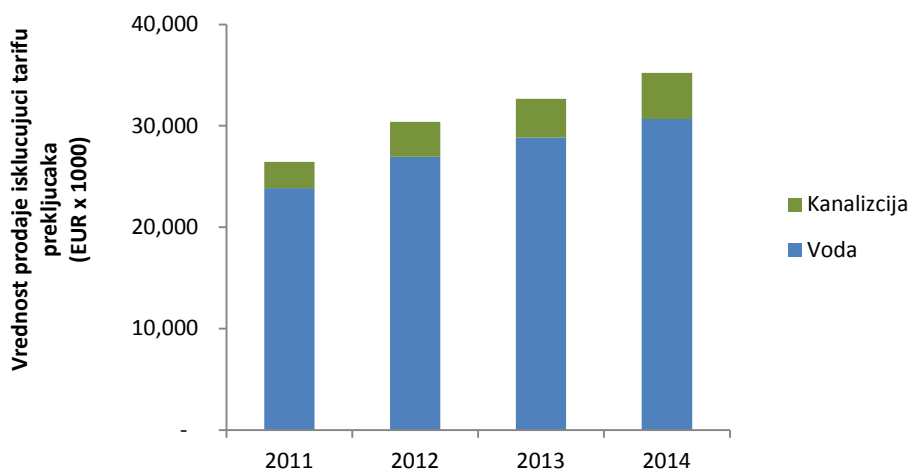
3.7.2 Projekcije prodaje (zapreminske i u vrednost)

Biznis planovi RKV odnose se na porast broja potrošača sa projekcijama za povećanje prodaje vode (vidi tabelu 3-5). Očigledno se vidi da povećanje broja potrošača koji se služe sa uslugama snabdevanja vode očekuje se da će biti minimalan. Što se tiče broja potrošača, mi nismo osporili projekcije za volumetrične prodaje koje su bile uključene u biznis planovima.

Tabela 3-1 Projektovano povećanje za prodaju vode (m3 x 1000)

	2011	2014	povećanje od 2012 do 2014	Godšnje prosečno povećanje
Potrošači sa uslugama otpadnih voda (kanalizacije)	41,030	47,651	6,621	2,207
Potrošači bez usluga otpadnih voda(kanalizacije)	14,109	14,228	120	40
Ukupno	55,139	61,880	6,741	2,247

Projekcije prodaje izraženi u novčanoj vrednosti regulisani su prema biznis planovima RKV zbog izazova operativnih troškova, naplata prihoda i gorenavedenih kapitalnih investicija koje su imale uticaj na tarife. Na osnovu izvedenih tarifa i projekcija za povećanje volumetričnih prodaja, novčana vrednost projektovanog povećanja (u nivoima cena od 2011) prikazan je na slici 3-7.

Slika 3-7 Projekcije povećanja prodaje prikazani na monetarnu vrednost(EUR x1000 na 2011 nivoa cena)

Više detalja o prodaji i rashodi za svaku RKV predstavljeni su kao rezime bilansa prihoda u ANEKS 7

3.8 Strukture Tarifa

3.8.1 Fiksna opterećenja troškova i varijabilna

Trenutna struktura tarife za usluge snabdevanja vode sastoji se od fiksne komponente tarifa i volumtrične tarife za prodatu vodu izražena u m³. Za otpadne vode (kanalizaciju), opterećenje (tarife) zasniva se na volumtrično opterećenje prodate. Neke RKV u njihovim biznis planovima predložili su povećanje opterećene fiksne komponente tarifne strukture (fiksna tarifa). Nakon uzimajući u obzir, mi smo odbili takvi predlozi zbog očuvanja uniformnosti širom Kosova i trenutnih fiksnih tarifa u iznosu od 1.00 evra mesečno za domaće potrošače i 3.00 evra mesečno za ne-domaće potrošače ostat će o do 2014 godine. Postavljajući fiksne tarife u trenutnim nivoima u skladu sa uslovima volumtričnih tarifa je regulisana i nema nikakav uticaj (korist ili gubitak) u priliv prihoda RKV kao rezultat ovog propisa.

3.8.2 Unakrsno subvencioniranje ne-domaćih potrošača u domaćim potrošačima

Tarife za ne-domaće potrošače trenutno su 2,0 - 2,5 puta veća od tarife za domaće potrošače. U skladu sa tarifnim politikama RUVU-a, i da se promoviše veća ekonomska efikasnost, mi smo uputili RKV da u svojim biznis planovima uključe postepeno smanjenje ovog unakrsnog subvencionisanja. Tarife za ne-domaće potrošače bit će znatno veći u odnosu na domaće potrošače, ali do 2014 godine ovaj izveštaj smanjit će se u proseku od 2.26 do 2.09. Ovo neto smanjenje je niža nego što smo mi sugerisali. Mi smo odlučili da ne insistiramo na daljem smanjenju, zato što mi smatramo da ovo pitanje pripada RKV da odredjuju oho pitanje, koje bi bilo u okviru širih granica ciljeva za definisaje njihovih politika.

4 TARIFE I UTICAJ NA FAKTURE ZA DOMAĆE POTROŠAČE

4.1 Tarife za 2012 - 2014

Tarife za 2012 - 2014 godinu su određeni od biznis planova koji su regulisani od strane RUV0-a. Detalji su prikazani u Aneksu 8. Za period 2012 – 2014, fiksna komponenta tarife za usluge snabdevanja vode će ostati nepromenjena na sadašnjem nivouima , 1,00 EUR mesečno za domaće potrošače i 3.00 evra mesečno za komercijalne i institucionalne potrošače .Podnerisani prosek volumetričnih tarifa za period pregledivanja na osnovu nivoa cena 2011godine prikazani su u tabeli 4-1 .

Tabela 4-1 Podnerisani prosek volumetričnih tarifa 2011 - 2014 (nivoi cena 2011)

	2011 (trenutni)	2012	2013	2014
Snabdevanje vode (za m³ prodate vode)				
Domaćinstvo	0.2956	0.3141	0.3345	0.3564
Komercijalni	0.6641	0.6791	0.6955	0.7016
Institucionalni	0.6641	0.6791	0.6955	0.7016
Usluge za otpadne vode(za m³ prodate vode)				
Domaćinstvo	0.0514	0.0593	0.0679	0.0798
Komercijalni	0.1080	0.1383	0.1579	0.1828
Institucionalni	0.1080	0.1383	0.1579	0.1828

Finalizirane tarife (ponderisani prosek) prilagođena za inflaciju u skladu sa tarifnim procedurama RUV0-a prikazani su u tabeli 4-2 .

Tabela 4-2 Ponderisani prosek finalnih tarifa 2012 godine izračunavajući i inflaciju

	Snabdevanje vode (EUR za m ³ prodate vode)	Usluge otpadnih voda (EUR za m ³ prodate vode)
Domaćinstvo	0.3299	0.0639
Komercijalni	0.7123	0.1411
Institucionalni	0.7123	0.1411

4.2 Uticaj na fakture domaćih potrošača

Uticaj na fakture domaćih potrošača i naša prilagođavanja u biznis planovima podneti i predstavljeni kao prosek fakture za domaćinstvo prikazano je u tabeli 4-3

Tabela 4-3 Uticaj na fakture domaćih potrošača (prosek tokom godina od 2012 do 2014 , izražena u EUR mesečno u nivoima tarifa 2011)

	Opterećenje (fakture) prosečno za domaće potrošače (2012 - 2014) (EUR mesečno)		
	Voda	Otpadne vode	Ukupno
Prosečna fakture za domaće potrošače u 2011 godini. Dodaci za podneske biznis planova za 2012 – 2014.	6.12 0.90	0.87 -0.06	6.99 0.84
Prosečna fakture za za domaće potrošače prema biznis planovima podneti zar 2012 – 2014. Prilagođavanje RUVO-a za operativnu efikasnost. Prilagođavanje RUVO-a za komercijalnu efikasnost. Prilagođavanje RUVO-a za kapitalne investicije.	7.02 -0.71 -0.09 0.54	0.81 -0.04 -0.02 0.39	7.83 -0.75 -0.11 0.94
Prosečna fakture za domaće potrošače prema biznis planovima odobreni od strane RUVO-a za 2012-2014	6.77	1.15	7.91

Prosečno tokom narednih tri godina domaći potrošači će platiti 0,92 evra više mesečno , kao rezultat ovih tarifnih prilagođavanja . Mi smo ublažili povećanja tokom tri godina da bi smanjivali uticaj, i kao rezultat prilagođavanja / podešavanja,prosek godišnjeg povećanja bit će oko EUR 0,50 mesečno za domaće potrošače. Istraživanja izvršena od naše strane u odnosu na dostupnost potvrđuje da ova skromna povećanja vrednosti fakture su pristupačne .

Dodatak 1 Zahtev za prihode

Napomena: Potreba za prihode se sastoji se od onih aktivnosti koje se finansiraju iz RKV, i ne uključuju aktivnosti održavanja kapitala finansirani od grantova. Shodno tome, jedna niska vrednost na održavanje kapitala ne uzima se kao indikacije zbog veoma malog preduzimanja kapitalnog održavanja, nego sa tim da većina ovih aktivnosti očekuju se da se finansiraju od strane grantova iz agencije za razvoj i / ili Vlade.

Snabdevanje sa vodom

	PR	PZ	PE	MIT	ĐA	UR	GNJ	Ukupno
<i>EUR x 1000 (prosek za godinu – nivoi cena 2011)</i>								
Operativni troškovi								
Održavanje kapitala								
Prinos na kapital								
Ukupno								
	5,373	2,364	1,540	1,695	1,545	720	894	14,131
	3,407	140	266	21	436	99	180	4,549
	1,211	344	357	244	303	170	141	2,770
	9,991	2,848	2,163	1,960	2,284	989	1,215	21,451
<i>Prosek zahteva za prihode)</i>								
Operativni troškovi								
Održavanje kapitala								
Prinos na kapital								
	54%	83%	71%	86%	68%	73%	74%	66%
	34%	5%	12%	1%	19%	10%	15%	21%
	12%	12%	17%	12%	13%	17%	12%	13%

Usluge za otpadne vode

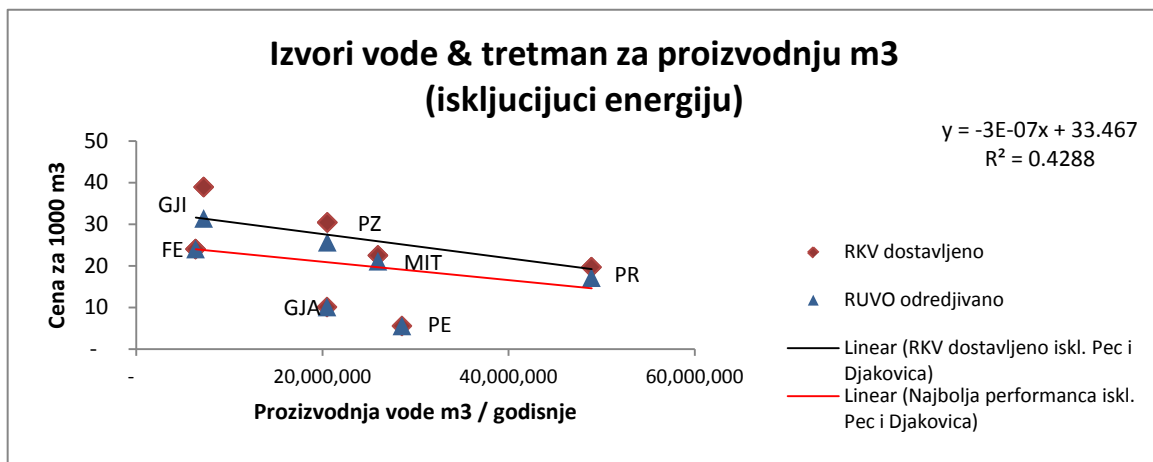
	PR	PZ	PE	MIT	ĐA	UR	GNJ	Ukupno
<i>EUR x 1000 (prosek za godinu – nivoi cena 2011)</i>								
Operativni troškovi								
Održavanje kapitala								
Prinos na kapital								
Ukupno								
	198	131	84	163	80	53	76	785
	473	86	145	136	158	203	124	1,326
	373	123	69	91	85	42	63	847
	1,044	341	298	391	323	298	263	2,958
<i>Prosek zahteva za prihod)</i>								
Operativni troškovi								
Održavanje kapitala								
Prinos na kapital								
	19%	39%	28%	42%	25%	18%	29%	27%
	45%	25%	49%	35%	49%	68%	47%	45%
	36%	36%	23%	23%	26%	14%	24%	29%

Dodatak 2 Operativni troškovi

Analiza linearne regresije predloženih troškova koristi se za određivanje "najboljeg prilagođavanja", a zatim se preseli kod najbolje performanse (pogledajte dijagram ispod). Dozvoljenja za operativne troškove nakon se određuju iz ove linije raseljenja. Savetuje se oprez pri određivanju njenog /njegovog za najbolju efikasnost, koja će potom biti korišćena ka osnova za druge. Kao najefikasnija kompanija može se smatrati kompanija koja pruža prihvatljiv nivo usluga po nižoj ceni (u odnosu na bilo koji izabrani parametar). Ako najefikasnija cena se postiže nudeći niski ili ne- prihvatljiv nivo usluga, znači da ista ne može biti izabrana kao tačka ili komparativna vrednost (benchmark) efikasnosti.

Operativni troškovi za snabdevanje vode

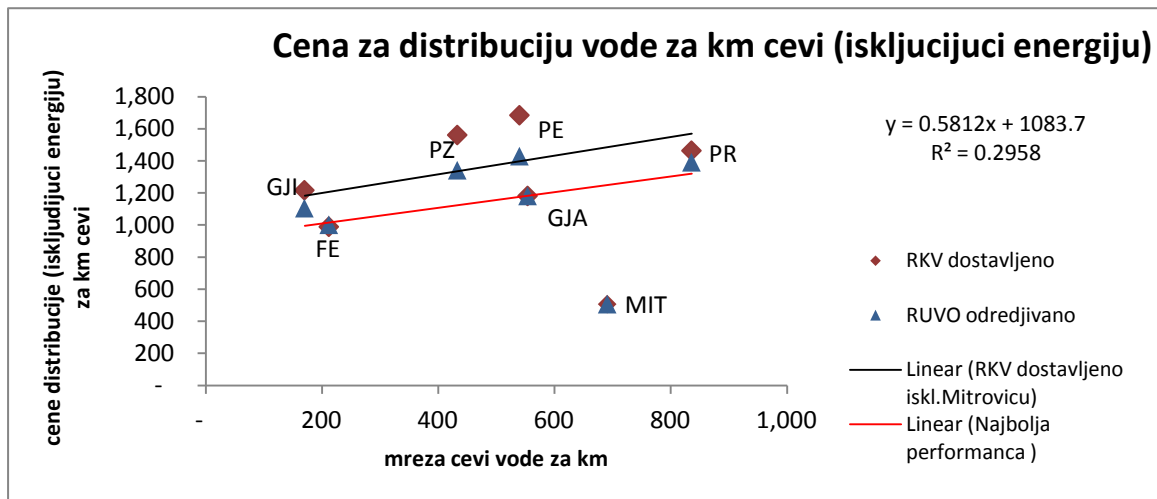
Sredstva i tretman vode

Obrazloženje

1. Troškovi energije su isključeni zato što energija (troškovi energije) su jedinstveni za svako operativno okruženje RKV.
2. Peć i Đakovica isključeni su "van linija".
3. Linija cilja performanse postavljena kao proporcija (procenat) linije "naj odgovarajućeg" koji prolazi kroz njega sa najboljom performansom.
4. Dozvojena performansa za tarifno pregledivanje zasniva se na dostignuća nivoa performanse među onoga šta je primenjeno i linije cilja performanse. Za one koji su "izvan linija" performansa i dalje ostaje kao što je podneta.

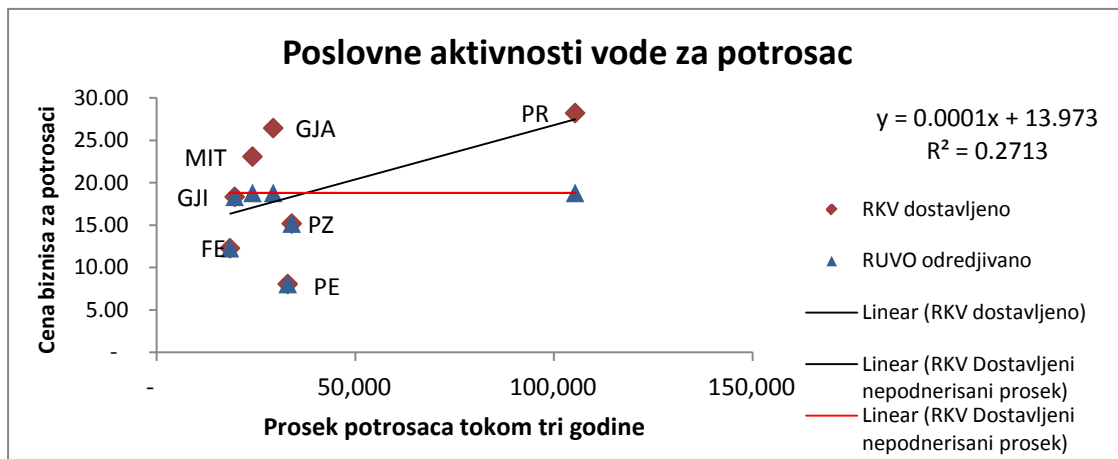
Distribucija vode

Obrazloženje:

1. Troškovi energije isključeni kao energija za svaku jedinstveno radno okruženje za RKV .
2. Mitrovica je isključena kao "van linija".
3. Linija cilja performanse postavljena kao proporcija (procenat) linije "najmogućujućih" koji prolazi kroz snjega sa najboljim performansom.
4. Dozvojena performansa za tarifno pregledivanje se zasniva na dostignuća nivoa performanse među onoga šta je primenjeno i linije cilja performanse. Za one koji su " izvan linija "performansa i dalje ostaje kao što je podneta.

Poslovne aktivnosti - voda

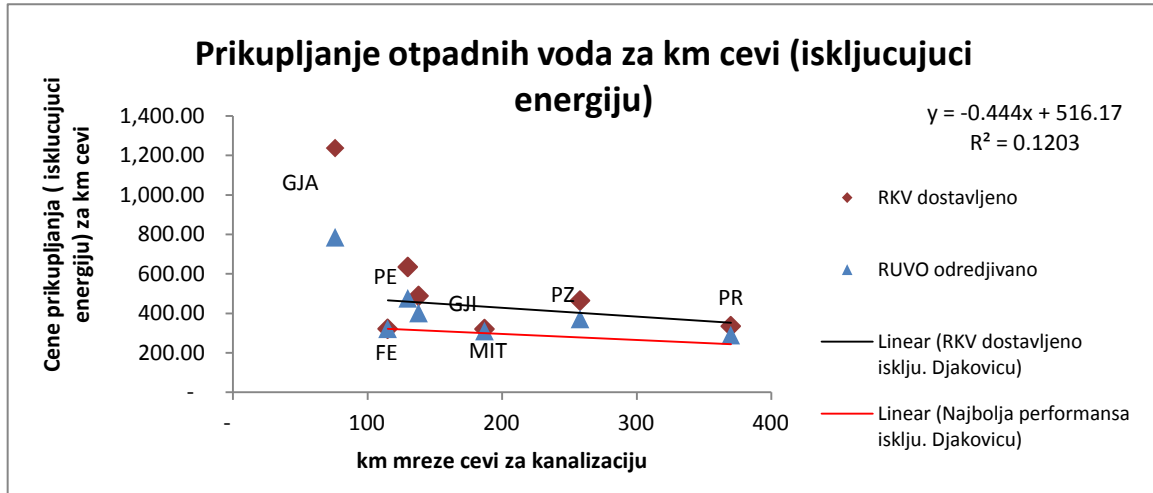

Obrazloženje:

1. Nema identifikovanje statističkih aplikacija.
2. Linija cilja performanse je definisana kao prosečan nivo performanse.
3. Dozvojena performansa za tarifno pregledivanje zasniva se na dostignuća prosečnog nivoa performanse za one koji su iznad proseka i onih koji su ispod proseka ostaju one koje su podnete

Operativni troškovi za kanalizaciju

Prikupljanje otpadnih voda

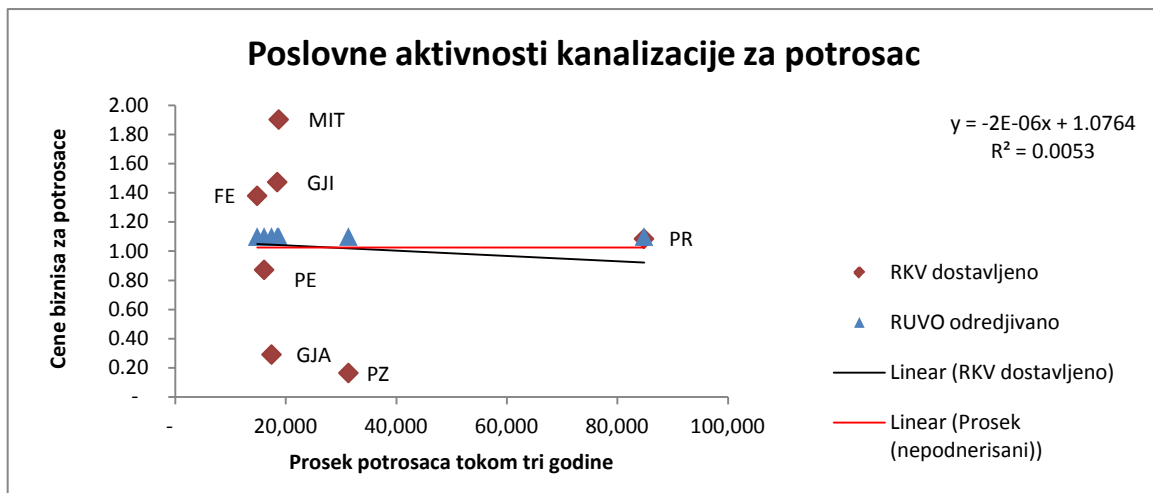
Obrazloženje:

1. Troškovi energije isključeni kao energija su jedinstveni za svako radno okruženje RKV .
2. Đakovica je isključena kao "van linija".
3. Linija cilja performanse postavljena kao proporcija (procenat) linije "najmogućujućih" koji prolazi kroz njega sa najboljim performansom.
4. Dozvojena performansa (uključujući "izvan linije") za tarifno pregledivanje se zasniva na dostignuća nivoa performanse među onoga šta je primenjeno i linije cilja performanse.

Tretman otpadnih voda i tretman / izlivanje mulja

Nisu preduzeti statistički testovi zbog nedostataka tretmana otpadnih voda i izlivanje mulja na Kosovu. Nije bilo izazov za biznis planove koji su podneti u pogledu ovih aktivnosti.

Poslovne aktivnosti-otpadne vode

Obrazloženje :

1. Nema identifikovanjr statističkih modela aplikacija.
2. Linija cilja performanse je definisana kao prosečan nivo performanse.
3. Dozvojena performansa za tarifno pregledivanje zasniva se na dostignuća prosečnog nivoa performanse za one koji su iznad proseka i onih koji su ispod proseka

Prijave za operativni troškovi i prilagođavanja RUVO-a

Operativni troškovi za usluge snabdevanja vode(kanalizacije) (2012 - 2014) za svaku kompaniju po nivou cena 2011 (EUR x 1000 prosek za godinu)

)

	PR	PZ	PE	MIT	ĐA	UR	GNJ	Ukupno
<i><u>Biznis planovi podneti od RKV</u></i>								
Sredstva i tretman	2,129	1,355	168	869	259	279	401	5,460
Distribucija	1,459	691	1,251	428	741	214	207	4,990
Poslovne aktivnosti	2,975	518	267	559	778	227	362	5,685
Ukupno	6,562	2,563	1,686	1,856	1,778	720	970	16,135
<i><u>Prilagođavanja RUVO-a</u></i>								
Sredstva i tretman	-123	-98	-	-36	-	-	-55	-312
Distribucija	-74	-101	-146	-	-8	-	-21	-350
Poslovne aktivnosti	-992	-	-	-104	-225	-	-	-1,321
Ukupno	-1,190	-199	-146	-140	-233	-	-76	-1,983
<i><u>Određeni troškovi dozvoljeni od RUVO</u></i>								
Sredstva i tretman	2,005	1,257	168	833	259	279	347	5,148
Distribucija	1,385	590	1,105	428	733	214	186	4,640
Poslovne aktivnosti	1,983	518	267	455	553	227	362	4,364
Ukupno	5,373	2,364	1,540	1,716	1,545	720	894	14,152

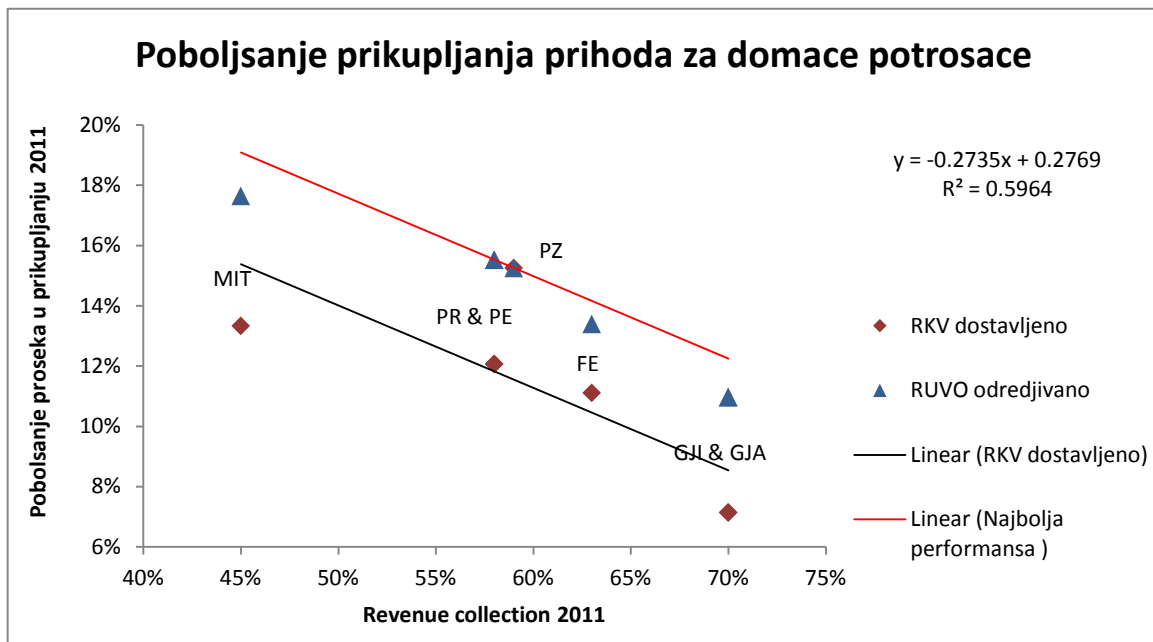
Operativni troškovi za usluge otpadnih voda(kanalizacije) (2012 - 2014) za svaku kompaniju po nivou cena 2011 (prosek za godinu)

	PR	PZ	PE	MIT	ĐA	UR	GNJ	Ukupno
<i><u>Biznis planovi podneti od RKV</u></i>								
Prikupljanje	124	121	83	60	95	37	67	587
Tretman otpadnih voda (kanalizacije)	-	-	4	85	-	-	-	89
Tretman mulja i /izlivanje .	-	-	-	-	-	-	-	-
Poslovne aktivnosti	92	5	14	36	5	20	27	200
Ukupno	216	126	101	180	101	57	95	875
<i><u>Prilagođavanja RUVO-a</u></i>								
Prikupljanje	-17	-24	-21	-2	-34	-	-12	-110
Tretman otpadnih voda (kanalizacije)	-	-	-	-	-	-	-	-
Tretman mulja i /izlivanje .	-	-	-	-	-	-	-	-
Poslovne aktivnosti	1	29	4	-15	14	-4	-7	22
Ukupno	-15	5	-17	-17	-20	-4	-19	-87
<i><u>Određeni troškovi dozvoljeni od RUVO</u></i>								
Prikupljanje	107	97	62	58	61	37	55	477
Tretman otpadnih voda (kanalizacije)	-	-	4	85	-	-	-	89
Tretman mulja i /izlivanje .	-	-	-	-	-	-	-	-
Poslovne aktivnosti	93	34	18	21	19	16	20	222
Ukupno	201	131	84	163	80	53	76	788

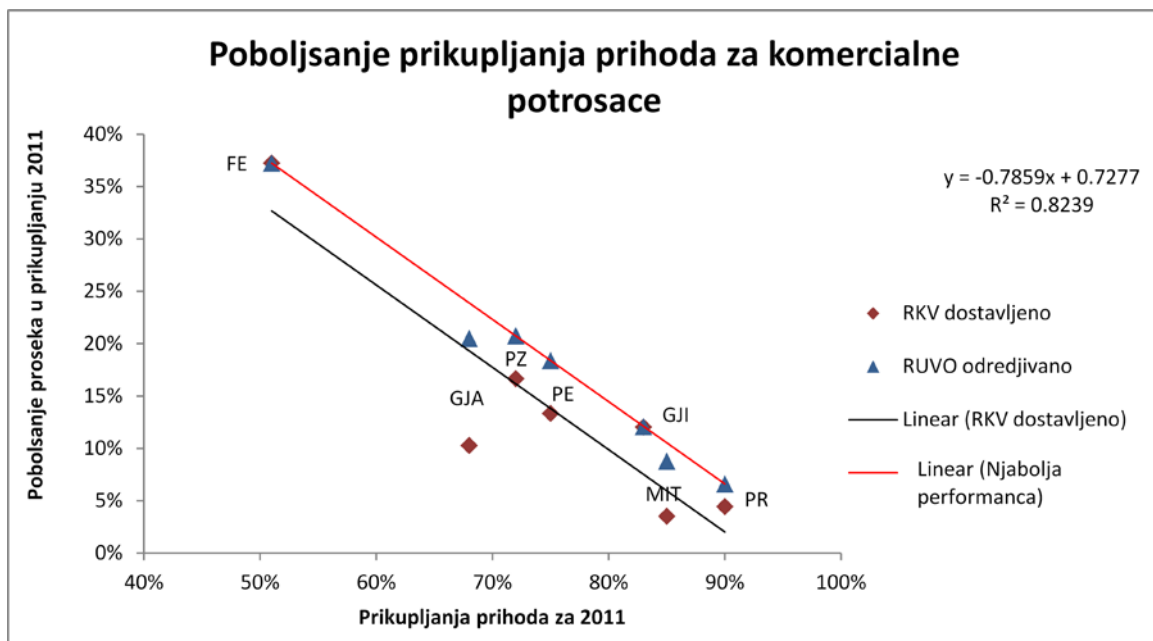
Dodatak 3 Komercijalna efikasnost

Da bi se postiglo do određivanja "najodgovarajućeg" vršena je analiza linearne regresije predloga komercijalne efikasnosti (efikasnost u naplatu prihoda), na osnovu očekivanog nivoa poboljšanja u trenutnim nivoima (2011), odnosno u onima što se očekuje u 2014 godini u odnosu na sadašnji nivo. Linija "najodgovarajućeg", posle se preseli paralelno sa onim što ima najbolju performansu (pogledajte dijagrami spod). Dozvole za komercijalnu efikasnost onda se određuju iz ove linije raseljenja. Kompanije koje dobijaju tehničku podršku u prikupljanju prihoda tretiraju se kao sposobne za ispunjavanje nivoa ciljeva, dok kompanije koje ne dobijaju takvu podršku smatra se da dostignu 75 % od razlike između nivoa 2011 godine određivane linije ciljeva.

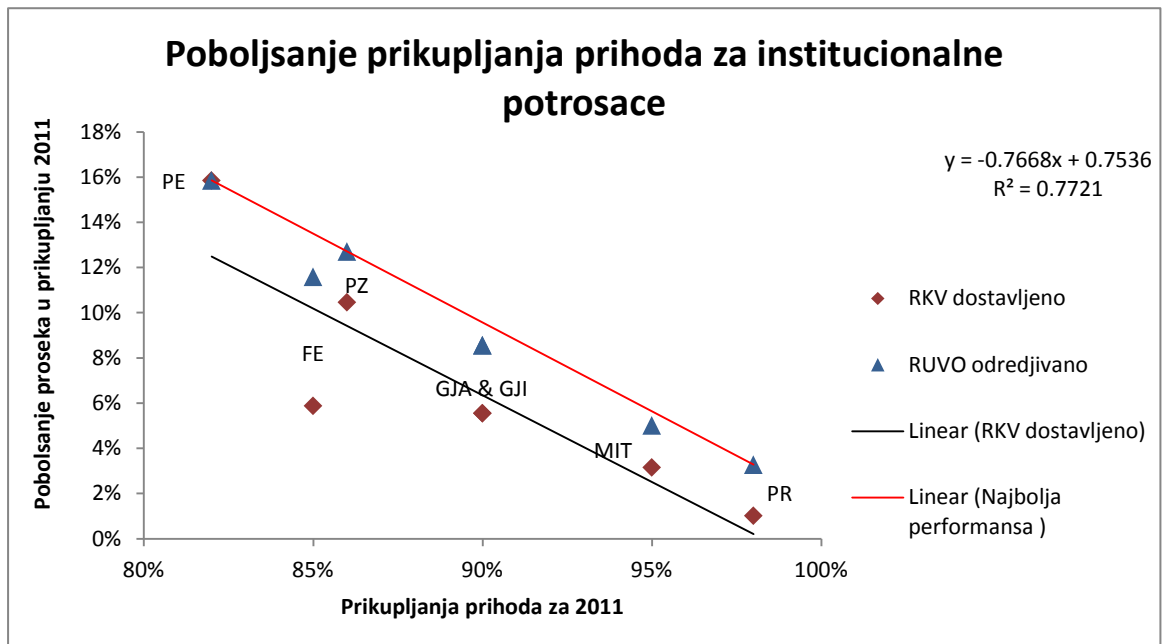
Domaći Potrošači

Komercijalni Potrošači

Institucionalni Potrošači

Aplikacije komercijalne efikasnosti i regulisanje RUVO-a

	PR	PZ	PE	MIT	ĐA	UR	GNJ	Prosek (ne-podnjerisan)
<u>Stopa naplate prema biznis planovima podneti od RKV u 2011</u>								
Domaćinstvo								
	58%	59%	58%	45%	70%	63%	70%	60%
Komercijalni	90%	72%	75%	85%	68%	51%	83%	75%
Institucional	98%	86%	82%	95%	90%	85%	90%	89%
<u>Stopa naplate prema projekcijama prikazani u biznis planovima RKV za 2014</u>								
Domaćinstvo								
	65%	68%	65%	51%	75%	70%	75%	67%
Komercijalni	94%	84%	85%	88%	75%	70%	93%	84%
Institucional	99%	95%	95%	98%	95%	90%	95%	95%
<u>Regulisanje RUVO-a na projektiranu stopu za 2014</u>								
Domaćinstvo								
	2%	0%	2%	2%	3%	1%	3%	2%
Komercijalni	2%	3%	4%	4%	7%	0%	0%	2%
Institucional	1%	2%	0%	2%	3%	5%	3%	2%
<u>Projektirana stopa i određena od RUVO za 2014</u>								
Domaćinstvo								
	67%	68%	67%	53%	78%	71%	78%	69%
Komercijalni	96%	87%	89%	92%	82%	70%	93%	87%
Institucional	100%	97%	95%	100%	98%	95%	98%	97%

Dodatak 4 Program kapitalnih troškova

Regionalna Kompanija Vode Priština ' (Priština)

	Kapitalni troškovi za 2012-2014 (EUR k 1000 na nivou cena od 2011)						Troškovi Za potroša ca EUR
	Biznis planovi podneti za 2012 - 2014		Regulisa nje RUVO-a	Biznis planovi odobreni od strane RUVO-a za 2012 - 2014			
	Finansir ani od RKV	Finansir ani od fondova	Finansir ani od RKV	Finansir ani od RKV	Finansir ani od fondova	Ukupno	
Voda							
Obnova infrastrukture	6,369	9,011	3,067	9,436	9,011	18,447	175
Povećanje infrastrukture	1,110	200	-	1,110	200	1,310	12
Održavanje kapit. Za ne- infrastrukturu	1,965	360	-	1,965	360	2,325	22
Povećanje ne- infrastrukture	4,032	4,327	-	4,032	4,327	8,358	79
Ukupnost za vodu	13,476	13,897	3,067	16,543	13,897	30,440	289
Otpadne Vode							
Obnova infrastrukture	400	1,870	1,001	1,401	1,870	3,271	39
Povećanje infrastrukture	100	450	-	100	450	550	6
Održavanje kapit. Za ne- infrastrukturu	-	-	-	-	-	-	-
Povećanje ne- infrastrukture	59	-	-	59	-	59	1
Ukupnost za otpadne vode	559	2,320	1,001	1,560	2,320	3,880	46
Ukupnost za vodu + otpadne vode	14,034	16,217	4,068	18,102	16,217	34,320	334

Regionalna Kompanija Vode 'Hidroregjioni Jugor' (Prizren)

	Kapitalni troškovi za 2012-2014 (EUR k 1000 na nivou cena od 2011)						Troškovi Za potroša ca EUR
	Biznis planovi podneti za 2012 - 2014		Regulisa nje RUVO-a	Biznis planovi odobreni od strane RUVO-a za 2012 - 2014			
	Finansir ani od RKV	Finansir ani od fondova	Finansir ani od RKV	Finansir ani od RKV	Finansir ani od fondova	Ukupno	
Voda							
Obnova infrastrukture	272	1,582	-	272	1,582	1,854	54
Povećanje infrastrukture	195	1,951	-	195	1,951	2,146	63
Održavanje kapit. Za ne- infrastrukturu	150	393	-	150	393	543	16
Povećanje ne- infrastrukture	120	628	-	120	628	748	22
Ukupnost za vodu	737	4,553	-	737	4,553	5,290	155
Otpadne Vode							
Obnova infrastrukture	200	800	54	254	800	1,054	34
Povećanje infrastrukture	35	1,458	-	35	1,458	1,493	48
Održavanje kapit. Za ne- infrastrukturu	-	-	-	-	-	-	-
Povećanje ne- infrastrukture	-	4	-	-	4	4	0
Ukupnost za otpadne vode	235	2,262	54	289	2,262	2,551	81
Ukupnost za vodu + otpadne vode	972	6,816	54	1,026	6,816	7,841	237

Regionalna Kompanija Vode 'Hidrotrini' (Peć)

	Kapitalni troškovi za 2012-2014 (EUR k 1000 na nivou cena cena od 2011)						Troškovi Za potroša ca EUR
	Biznis planovi podneti za 2012 - 2014		Regulisa nje RUVO-a	Biznis planovi odobreni od strane RUVO-a za 2012 - 2014			
	Finansir ani od RKV	Finansir ani od fondova		Finansir ani od RKV	Finansir ani od RKV	Finansir ani od fondova	
Voda							
Obnova infrastrukture	50	885	638	688	885	1,573	48
Povećanje infrastrukture	600	1,050	-	600	1,050	1,650	50
Održavanje kapit. Za ne- infrastrukturu	-	-	-	-	-	-	-
Povećanje ne- infrastrukture	114	1,735	-	114	1,735	1,849	56
Ukupnost za vodu	764	3,670	638	1,402	3,670	5,072	153
Otpadne Vode							
Obnova infrastrukture	430	14,285	-	430	14,285	14,715	914
Povećanje infrastrukture	-	715	-	-	715	715	44
Održavanje kapit. Za ne- infrastrukturu	-	-	-	-	-	-	-
Povećanje ne- infrastrukture	0	700	-	0	700	700	43
Ukupnost za otpadne vode	430	15,700	-	430	15,700	16,130	1,002
Ukupnost za vodu + otpadne vode	1,194	19,370	638	1,832	19,370	21,202	1,155

Regionalna Kompanija Vode 'Mitrovica' (Mitrovica)

	Kapitalni troškovi za 2012-2014 (EUR k 1000 na nivou cena cena od 2011)						Troškovi Za potroša ca EUR
	Biznis planovi podneti za 2012 - 2014		Regulisa nje RUVO-a	Biznis planovi odobreni od strane RUVO-a za 2012 - 2014			
	Finansir ani od RKV	Finansir ani od fondova		Finansir ani od RKV	Finansir ani od RKV	Finansir ani od fondova	
Voda							
Obnova infrastrukture	-	1,800	-	-	1,800	1,800	74
Povećanje infrastrukture	-	795	-	-	795	795	33
Održavanje kapit. Za ne- infrastrukturu	-	-	-	-	-	-	-
Povećanje ne- infrastrukture	-	17,640	-	-	17,640	17,640	729
Ukupnost za vodu	-	20,235	-	-	20,235	20,235	836
Otpadne Vode							
Obnova infrastrukture	-	82	408	408	82	490	26
Povećanje infrastrukture	-	-	-	-	-	-	-
Održavanje kapit. Za ne- infrastrukturu	-	-	-	-	-	-	-
Povećanje ne- infrastrukture	-	3,500	-	-	3,500	3,500	187
Ukupnost za otpadne vode	-	3,582	408	408	3,582	3,990	213
Ukupnost za vodu + otpadne vode	-	23,817	408	408	23,817	24,225	1,049

Regionalna Kompanija Vode 'Radoniqi' (Đakovica)

	Kapitalni troškovi za 2012-2014 (EUR k 1000 na nivou cena od 2011)						Troškovi Za potroša ca EUR
	Biznis planovi podneti za 2012 - 2014		Regulisa nje RUVO-a	Biznis planovi odobreni od strane RUVO-a za 2012 - 2014			
	Finansir ani od RKV	Finansir ani od fondova	Finansir ani od RKV	Finansir ani od RKV	Finansir ani od fondova	Ukupno	
Voda							
Obnova infrastructure	30	450	1,108	1,138	450	1,588	54
Povećanje infrastrukture	-	-	-	-	-	-	-
Održavanje kapit. Za ne- infrastrukturu	-	-	-	-	-	-	-
Povećanje ne- infrastrukture	19	-	-	19	-	19	1
Ukupnost za vodu	49	450	1,108	1,157	450	1,607	55
Otpadne Vode							
Obnova infrastructure	1	10	436	438	10	448	26
Povećanje infrastrukture	-	-	-	-	-	-	-
Održavanje kapit. Za ne- infrastrukturu	-	-	-	-	-	-	-
Povećanje ne- infrastrukture	-	-	-	-	-	-	-
Ukuponost za otpadne vode	1	10	436	438	10	448	26
Ukupnost za vodu + otpadne vode	50	460	1,545	1,595	460	2,055	80

Regionalna Kompanija Vode 'Bifurkacioni' (Uroševac)

	Kapitalni troškovi za 2012-2014 (EUR k 1000 na nivou cena od 2011)						Troškovi Za potroša ca EUR
	Biznis planovi podneti za 2012 - 2014		Regulisa nje RUVO-a	Biznis planovi odobreni od strane RUVO-a za 2012 - 2014			
	Finansir ani od RKV	Finansir ani od fondova	Finansir ani od RKV	Finansir ani od RKV	Finansir ani od fondova	Ukupno	
Voda							
Obnova infrastructure	30	1,135	218	248	1,135	1,383	75
Povećanje infrastrukture	30	500	-	30	500	530	29
Održavanje kapit. Za ne- infrastrukturu	53	-	-	53	-	53	3
Povećanje ne- infrastrukture	7	-	-	7	-	7	0
Ukupnost za vodu	120	1,635	218	338	1,635	1,973	107
Otpadne Vode							
Obnova infrastructure	5	449	585	590	449	1,039	70
Povećanje infrastrukture	-	300	-	-	300	300	20
Održavanje kapit. Za ne- infrastrukturu	6	-	-	6	-	6	0
Povećanje ne- infrastrukture	-	50	-	-	50	50	3
Ukuponost za otpadne vode	11	799	585	596	799	1,395	94
Ukupnost za vodu + otpadne vode	131	2,434	803	934	2,434	3,368	201

Regionalna Kompanija Vode 'Hidromorava' (Gnjilane)

	Kapitalni troškovi za 2012-2014 (EUR k 1000 na nivou cena cena od 2011)						Troškovi Za potroša ca EUR
	Biznis planovi podneti za 2012 - 2014		Regulisanje RUVO-a	Biznis planovi odobreni od strane RUVO-a za 2012 - 2014			
	Finansirani od RKV	Finansirani od fondova	Finansirani od RKV	Finansirani od RKV	Finansirani od fondova	Ukupno	
Voda							
Obnova infrastrukture	0	36	452	452	36	488	25
Povećanje infrastrukture	-	-	-	-	-	-	-
Održavanje kapit. Za ne-infrastrukturu	30	-	-	30	-	30	2
Povećanje ne- infrastrukture	145	800	-	145	800	945	48
Ukupnost za vodu	175	836	452	628	836	1,464	74
Otpadne Vode							
Obnova infrastrukture	-	-	339	339	-	339	18
Povećanje infrastrukture	-	-	-	-	-	-	-
Održavanje kapit. Za ne-infrastrukturu	-	-	-	-	-	-	-
Povećanje ne- infrastrukture	3	-	-	3	-	3	0
Ukupnost za otpadne vode	3	-	339	342	-	342	19
Ukupnost za vodu + otpadne vode	178	836	792	970	836	1,806	93

Dodatak 1 Prinos na kapital

Pozadina

Prinos na regulatornu osnovu sredstava (BRS) upućeno takođe i kao prinos na kapital za pregledivanje tarifa 2009-2011godine postavljeno je po stopi od 4 % (realno). Ova stopa prinosa nije postavljena kroz nekog specifičnog razumevanja i / ili metode kalkulisanja, ali na osnovu " onoga što je pristupačno ." U praksi ,realna stopa od 4% u stvari ispostavilo se da je nominalna stopa od 4 %, nakon što se nije omogućavalo podešavanje tarifa prema inflaciji(u suprotnosti sa ciljevima za pregledivanje tarifa) . Nakon što se nije realizovalo podešavanje za inflaciju ,odnosno u periodu kada je inflacija bila visoka,otkazali su se očekivani prinosi uglavnom zbog efekata inflacije, kao i loše performanse u pogledu prikupljanja prihoda i u drugih aktivnosti.

Uprkos gore pomenutih slabosti, postoji percepcija da je ponuđena stopa niska/ neuspešna / zaustavljena dabi se privukli investicije u sektoru, osim preko donatorskih agencija , na osnovu uslova koncesije (dužih perioda neplaćanja bez kamate, i sa veoma niskim interesima). Stopa prinosa od 4 % (realno), čak i sada, kada globalne stope interesa (kamate) su u nižim nivoima svih vremena ,neverovatno je da se dokaže atraktivna stopa za ne-koncesionarno finansiranje, gde se očekuje viša stopa prinosa. Smatra se da je neophodno jedna veća stopa, ako želimo da RKV budu u stanju da finansiraju neophodne investicije u ovom sektoru.

Obrazloženje

Određivanje odgovarajućeg nivoa stope prinosa na kapital je tema ozbiljnih rasprava u ekonomskim zamkama . Što se tiče pružalaca usluga, pristup koji je često bio primenjen jeste "Model Cena Kapitalnih Sredstava" (CAPM/MÇAK)⁹. Ovo obrazloženje je široko poštovano i smatra se da je najpouzdaniji način za procenjivanje kapitalnih troškova ¹⁰.

CAPM je prikazana kroz ove jedinstvene formule :

$$\bar{r}_a = r_f + \beta_a(\bar{r}_m - r_f)$$

Gde:

\bar{r}_a = je očekivana stopa za prinos u imovinu

r_f = Stopa bez riska

β_a = beta imovine

\bar{r}_m = očekivana stopa prinosa tržišta

Koncept CAPM je da investitori treba da se nadoknadu kroz metode koja odražava poslovni rizik u kome investiraju. CAPM formula je takva da investitori treba da očekuju jedan prinos koji se sastoji od stope bez rizika (r_f) plus Premium (Premium) da bi odražavali rizik investiranja.

Stopa bez rizika (r_f) odnosi se na bonove(obveznice) trezora procenjivan kao AAA, npr obveznicama izdate od strane centralnih banaka koji ima status AAA .

Premija tržišnog rizika je premija (prilagođena za celim ekuitetom, odnosno pravičnost) da investitori u berze očekuju da uzimaju dugoročne investicije u ekuitete . Da bi investirali u tržištu u celini

⁹ Ka shumë tekste që përshkruajnë në hollësi teorinë dhe zbatimin e CAPM. Një përshkrim i shkurtër mund të gjendet në <http://www.investopedia.com/terms/c/capm.asp>

¹⁰ Një nga raportet e fundit, Imrecon, kostoja e kapitalit për RT09 (RT-Rishikimi Tarifor) rishikimi i çështjeve në nivel të lartë, 2009, thekson: "CAPM është në mënyrë intuitive i fuqishëm dhe një mjet praktik. I njëjti ka kritikët e tij që nxjerrin në pah të metat e tij empirike, por ai pa dyshim mbetet standardi i artë i metodologjive për kosto të kapitalit dhe një model që është i pranuar gjerësisht nga audienca e rëndësishme në komunitetin e investorëve dhe me përdorim të gjërë nga rregullatorët e sektorëve në MB".

(http://www.ccwater.org.uk/upload/pdf/High_level_review_of_CC_issues_-_Imrecon_9.09.pdf)

, očekuje se da investitori primaju prosečan odražavan prinos od $\overline{r_m}$ očekivanih prinosa sa tržišta u celini. Zbog tog razloga premija rizika je $(\overline{r_m} - r_f)$.

Što se tiče određenog sredstva, rizik može biti viši ili manji upoređujući rizikom tržišta. Ovo se određuje kroz β_a posebnog sredstva kao jedan množilac premija rizika. Ukoliko rizik sredstva (definisan kao nestabilnost prinosa) je veći od prosečnog prinosa tržišta, onda β_a bit će niži nego veća od 1.0. Na primer, kompanije koje imaju visok rizik koje vrše istraživanje za naftu mogu imati β_a veći od 2.0, dok investicije u procenjivanim kompanijama kao veoma sigurne kompanije za investicije (takozvanim 'blue chip'), npr kao veliki pružalaci usluga imat će β_a recimo od 0.5. Vrednost β_a određuje se kroz dugoročnih statističkih analiza, kroz kojih je moguće odrediti β_a za prosek jednog specifičnog sektora u proseku umesto za individualne kompanije.

CAPM u sektoru vode na Kosovu

Finansijski sektor na Kosovu nije jedna sofisticirana struktura tržišta, i nema na raspolaganju statističke informacije u vezi premija za rizik (prosek ili individualne kompanije). Štaviše, određivanje jedne stope bez rizika takođe za Kosovo nije moguće jer nije član evro- zone, iako upotrebljava euro kao svoju valutu. Međutim, moguće je da se koriste statistički podaci iz drugih zemalja da bi se iste koristile kao jedna zamenljiva lista parametara za određivanje stopa prinosa na kapital za sektor vode na Kosovu.

Stopa prinosa bez rizika r_f

Stopa prinosa bez rizika koja je korišćena od OFWAT (regulator sektora za Englesku i Vels) zasniva se na deset godišnje istorijske podatke državnih obveznica koji se odnose na indeksu, od koji se postiglo izračunavanje stopa bez rizika od 2,0%. Trenutni prihodi (realni) od takvih obveznica (MB 2,5% u 2024) su oko 0,66%¹¹ sa jednom očekivanom stopom inflacije¹² tačke profitabilnost inflacije od 3,18%. Ova stopa prinosa je izuzetno niska, i bilo bi nerazumno da se pretpostavi da u narednim nekoliko godina da se povećaju prihodi na duži rok proseka od 2,0%.

Jedina informacija na raspolaganju u vezi međupovezivanim obveznicama

Izraženi na Euro su za Francusku (Fr 2,5% 2020) sa prihodima (dobit) od 1.16%, a profitabilne tačka inflacije od 2.16%. Slično tome, među povezivane obveznice sa indeksom u slučaju Nemačke su oko 1.0%. Ponovo ove stope su izuzetno niske sa dugoročnim stopama od oko 2%.

U nedostatku informacija (podataka) na Kosovu, predlaže se da stopa bez rizika od 2,0% (u rasponu od 1.8% do 2.2%) da se primenjuje na Kosovu.

Premija rizika ekuiteta $(\overline{r_m} - r_f)$.

Prosek za premiju rizika ekuiteta u Evropi procenjuje se da je 5.0%. U drugim ekonomijama (Velikoj Britaniji, SAD, Kanadi, itd) premija rizika je gotovo identična, i kreće se od 5,1% na 5,2%. Iako kao jedna ekonomija na razvoju može se reći da premija rizika treba da bude veća, ali nema jakih dokaza da bi sugerisali koliko bi trebalo da bude visoka. Tokom poslednjeg procesa revizije OFWAT, primenjeno je merena premija od 5,4%. U odsustvu informacija, predlaže se da se u slučaju Kosova treba da se primenjuje premija rizika za 5,5% (u okviru opsega od 5,0% do 6,0%).

Beta β_a

U celini, industrija vode smatra se da je relativno sigurna u sektoru (izolovana od agresivnih konkurencija, potrošači bez ikakvih opcija za druge pružaoce usluga, i stabilan protok prihoda). Zbog toga β_a u sektoru u celini je ipod 1.0. Istraživanja u SAD 13 ukazuje da β_a od 0.47 je odgovarajuće za sektor vode. OFWAT u Velikoj Britaniji, odnosno u poslednji proces pregledjivanja tarifa, primenio je jedan β sredstva od 0.45 (samo za kompanije vode), manje ili više bliska sa jednim β ekuitetom od 0,9 (nije relevantan na Kosovu, zato sto nivo zaduživanja je nizak). Uprkos niskih nivoa beta u SAD i Velikoj

¹¹ <http://markets.ft.com/RESEARCH/markets/DataArchiveFetchReport?Category=BR&Type=ILB&Date=05/18/2011>

¹² Pika e rentabilitetit të inflacionit (pritjet e inflacionit) llogaritet si diferencë në të ardhura në mes të bonove konvencionale dhe atyre të lidhura për indeks.

¹³ http://pages.stern.nyu.edu/~adamodar/New_Home_Page/datafile/Betas.html

Britaniji za sektor vode može se utvrditi da rizik zemlje u vezi sa Kosovom na finansijskim tržištima može da opravda jedan viši nivo β za sektor vode na Kosovu ako je sektor uspešan u obezbeđivanju finansijske pouzdanosti. Predloženo je da na Kosovu da se primenjuje nivo β od 0,5 (od jednog opsega od 0,4 - 0,6).

Prilagođavanje pre-poreskog prinosa.

Okvir CAPM je zasnovan na jedan pre-poreski prinos na kapitalu. Tarifni model, međutim, zasniva se na pre-poreski prinos na kapitalu, i zbog toga je potrebno podešavanje. Na osnovu toga RKV na Kosovu nemaju neki materijalni nivo duga, i kamate ako ih ima su iz nezanemarljiv nivo, i stoga može se pretpostaviti da će ovi prinosi biti predmet poreza prema stope poreza na korporacijama od 10%. Shodno tome, da bi se postiglo jedan pre-poreski prinos na kapitalu potrebno je jedno podešavanje/ (10-10%).

Obračun prinosa na kapitalu

Na osnovu gore navedenih pretpostavka u sledećoj tabeli prikazani su podaci u vezi procenjivanja prinosa na kapitalu

Pre-poreski doprinos na kapitalu

	Preporučeno	Min	Max
Stopa bez rizika	2.00%	1.80%	2.20%
Beta	0.5	0.4	0.6
Premija rizika u sredstvima	5.50%	5%	6%
Posle-poreski prinos na kapitalu (realno)	4.75%	3.80%	5.80%
Pre-poreski prinos na kapitalu (realno)	5.28%	4.22%	6.44%

Zaključci i preporuke

Prethodna stopa prinosa na kapitalu od 4% je prema stopa, pa čak i pada ispod ekstremiteta predstavljeni u ovoj analizi. Stopa prinosa na kapital od 5,3% (realno) se primenjuje na ovom procesu pregledivanja tarifa.

Dodatak 6 Potrošači i projekcije prodaje

Projekcije Potrošača 2011 - 2014

Snabdevanje vode								
<i>Kraj 2011</i>								
Domaćinstvo	89,000	27,789	27,748	20,320	24,886	14,282	16,555	220,580
Komercijalni	4,239	3,617	1,895	3,313	1,996	1,577	25,454	42,091
Institucionalni	533	563	289	393	223	118	181	2,300
Ukupno 2011	93,772	31,969	29,932	24,026	27,105	15,977	42,190	264,971
<i>Kraj 2014</i>								
Domaćinstvo	102,500	30,300	30,448	24,070	26,836	16,900	18,655	249,709
Komercijalni	4,355	3,712	2,195	3,328	2,082	1,847	26,966	44,485
Institucionalni	548	590	298	408	226	144	196	2,410
Ukupno 2011	107,403	34,602	32,941	27,806	29,144	18,891	45,817	296,604
Povećanje po godini	4,544	878	1,003	1,260	680	971	1,209	10,544
Usluge kanalizacije								
<i>Kraj 2011</i>								
Domaćinstvo	68,949	23,541	11,465	15,150	13,389	12,668	15,325	160,487
Komercijalni	8,326	4,239	3,368	1,895	2,873	1,801	1,577	24,079
Institucionalni	495	553	166	388	121	118	181	2,022
Ukupno 2011	77,770	28,333	14,999	17,433	16,383	14,587	17,083	186,588
<i>Kraj 2014</i>								
Domaćinstvo	82,449	29,950	13,265	17,250	15,339	13,058	17,425	188,736
Komercijalni	8,956	4,355	3,463	2,195	3,023	1,887	1,847	25,726
Institucionalni	510	580	175	408	136	145	196	2,150
Ukupno 2011	91,915	34,885	16,903	19,853	18,498	15,090	19,468	216,612
Povećanje po godini	4,715	2,184	635	807	705	168	795	10,008

Projekcije za prodaju vode 2011 - 2014 (m³ x 1000)

	PR	PZ	PE	MIT	GJA	FE	GJI	Total
2011								
Za Potrošače sa uslugama kanalizacije	18,002	6,280	4,173	3,819	3,469	2,545	2,742	41,030
Za Potrošače bez usluge kanalizacije	4,399	890	4,337	1,142	2,860	285	197	14,109
Ukupno	22,401	7,169	8,510	4,961	6,329	2,830	2,938	55,139
2014								
Za Potrošače sa uslugama kanalizacije	21,340	7,684	4,623	4,127	3,928	2,678	3,271	47,651
Za Potrošače bez usluge kanalizacije	4,445	252	4,699	1,199	2,735	702	197	14,228
Ukupno	25,785	7,935	9,322	5,326	6,662	3,380	3,468	61,880
Povećanje po godini	1,128	255	271	122	111	184	177	2,247

Dodatak 7 Izjava o rezimeu prihoda

Sledeća tabela prikazuje projektovane prihode i izjave rashoda za sedam RKV-e u skladu sa smernicom za računovodstvo regulatora na osnovu tarifa i nivoa privrženosti usluga kao što su navedeni u poslovnim usaglašenjima od strane RUVU-a

Sve vrednosti su prikazane u EUR x 1000 na nivou cena 2011godine.

Regionalna Kompanija Vode Priština (Priština)

	2012	2013	2014
Prihodi			
Prodaje isključujući naknade priključaka	13,772	14,800	15,783
Snabdevanje vode	12,543	13,498	14,251
Otpad	1,229	1,301	1,532
Subvencije / subvencije vlade	-	-	-
Ukupan prihod	13,772	14,800	15,783
Troškovi			
Operativni troškovi	5,571	5,571	5,568
Snabdevanje vode	5,373	5,373	5,373
Otpad	198	198	195
	3,427	3,412	3,479
	4,774	5,817	6,737
	3,680	3,833	4,144
Loši dugovi	2,957	3,466	3,799
Neto prihodi pre održavanja kapitala	723	367	345
Održavanje kapitala			
Snabdevanje vode			
Otpad			
Neto prihodi pre poreza , kamata i dividendi	1,094	1,984	2,593

Regionalna Kompanija Vode (Prizren)

	2012	2013	2014
Prihodi			
Prodaje isključujući naknade priključaka	3,938	4,310	4,732
Snabdevanje vode	3,511	3,884	4,220
Otpad	428	426	512
Subvencije / subvencije vlade	-	-	-
Ukupan prihod	3,938	4,310	4,732
Troškovi			
Operativni troškovi	2,407	2,455	2,622
Snabdevanje vode	2,282	2,324	2,486
Otpad	125	131	136
	1,048	1,049	1,058
	483	805	1,052
	342	170	169
Loši dugovi	222	50	149
Neto prihodi pre održavanja kapitala			
Održavanje kapitala			
Snabdevanje vode			
Otpad	121	121	20
Net income before taxes, interest and dividends	141	635	883

Regionalna Kompanija Vode Hidrodrini (Peć)

	2012	2013	2014
Prihodi			
Prodaje isključujući naknade priključaka	3,132	3,409	3,680
Snabdevanje vode	2,797	3,025	3,236
Otpad	335	383	444
Subvencije / subvencije vlade	-	-	-
Ukupan prihod	3,132	3,409	3,680
Troškovi			
Operativni troškovi	1,624	1,624	1,623
Snabdevanje vode	1,540	1,540	1,540
Otpad	84	84	83
	935	852	901
Loši dugovi			
Neto prihodi pre održavanja kapitala			
Održavanje kapitala			
Snabdevanje vode	573	933	1,156
Otpad	329	403	507
	300	249	249
	29	154	259
Neto prihodi pre poreza , kamata i dividendi	244	530	649

Regionalna Kompanija Vode (Mitrovica)

	2012	2013	2014
Prihodi			
Prodaje isključujući naknade priključaka`	2,828	3,039	3,470
Snabdevanje vode	2,406	2,481	2,726
Otpad	422	558	744
Subvencije / subvencije vlade	385	385	385
Ukupan prihod	3,213	3,424	3,855
Troškovi			
Operativni troškovi	1,801	1,802	1,971
Snabdevanje vode	1,638	1,638	1,808
Otpad	163	163	163
	941	1,031	1,063
Loši dugovi			
Neto prihodi pre održavanja kapitala	472	591	821
Održavanje kapitala	158	157	157
Snabdevanje vode	21	21	20
Otpad	136	136	136
Neto prihodi pre poreza , kamata i dividendi	314	434	664

Regionalna Kompanija Vode (Đakovica)

	2012	2013	2014
Prihodi			
Prodaje isključujući naknade priključaka`	3,109	3,378	3,735
Snabdevanje vode	2,809	2,976	3,190
Otpad	300	402	546
Subvencije / subvencije vlade	-	-	-
Ukupan prihod	3,109	3,378	3,735
Troškovi			
Operativni troškovi	1,625	1,625	1,625
Snabdevanje vode	1,544	1,545	1,546
Otpad	80	80	80
	766	733	729
Loši dugovi			
Neto prihodi pre održavanja kapitala	718	1,020	1,381
Održavanje kapitala	596	604	612
Snabdevanje vode	438	436	435
Otpad	159	168	177
Neto prihodi pre poreza , kamata i dividendi	122	416	769

Regionalna Kompanija Vode Bifurkacioni (Uroševac)

	2012	2013	2014
Prihodi			
Prodaje isključujući naknade priključaka	1,792	1,869	1,921
Snabdevanje vode	1,382	1,449	1,488
Otpad	411	420	433
Subvencije / subvencije vlade	-	-	-
Ukupan prihod	1,792	1,869	1,921
Troškovi			
Operativni troškovi			
Snabdevanje vode			
Otpad			
Loši dugovi			
Neto prihodi pre održavanja kapitala	773	773	773
Održavanje kapitala			
Snabdevanje vode			
Otpad			
	720	720	720
	53	53	53
	513	561	548
	506	535	600
	298	313	313
	89	104	104
	209	209	209
Neto prihodi pre poreza , kamata i dividendi	208	222	287

Regionalna Kompanija Vode Hidromorava (Gnjilan)

	2012	2013	2014
Prihodi			
Prodaje isključujući naknade priključaka	1,804	1,873	1,895
Snabdevanje vode	1,504	1,541	1,554
Otpad	300	332	341
Subvencije / subvencije vlade	-	-	-
Ukupan prihod	1,804	1,873	1,895
Troškovi			
Operativni troškovi			
Snabdevanje vode			
Otpad			
Loši dugovi	377	379	364
Neto prihodi pre održavanja kapitala	457	524	562
Održavanje kapitala			
Snabdevanje vode			
Otpad			
	179	181	181
	135	134	133
Neto prihodi pre poreza , kamata i dividendi	143	209	248

Dodatak 8

Tarife za 2012 - 2014

Sledeće tabele navedene od RUVU utvrdili su fiksne naknade i obim tarifa za svaku kompaniju . Objavljeni nalog tarifa postavio je raspored tarifa za povezivanje takse i druge troškove .

Fiksne Naknade Tarifa (Evra po potrošaču mesečno)- Sve RKV

	2012	2013	2014
Domaćinstvo	1.00	1.00	1.00
Komercijalni	3.00	3.00	3.00
institucionalni	3.00	3.00	3.00

Napomena: Ovi fiksnih troškovi su postavljeni po nominalnom nivou i ne podešavanja inflacije biće vršena

Volumetrične tarife za (vodu i otpad)

Od sledećih načina koji su navedeni za tarife po m3 prodane vode za snabdevanje vode i usluge kanalizacije u dodatne fiksne mesečne naknade. Tarife za 2012 – 2014 godinu predstavljene su u nivou cena 2011 godine na četiri decimale i bit će predmeti prilagođavanja godišnje inflacije u skladu sa indeksom inflacije za oktobar mesec prethodne godine . Tabele takođe pružaju inflaciju za 2012 godinu koja je prilagođena za finaliziranu tarifu.

Regionalna Kompanija Vode Priština (Priština)

	Tarifa po m3 prodane vode			
	Tarifni Nalog 2012 , prilagođena za inflaciju	U 2011 godini nivoa cena		
		2012	2013	2014
Snabdevanje vodom				
Domaćinstvo				
Komercijalni	0.37	0.3546	0.3699	0.3859
institucionalni	0.87	0.8332	0.8507	0.8682
	0.87	0.8332	0.8507	0.8682
Snabdevanje vodom				
Domaćinstvo				
Komercijalni	0.05	0.0446	0.0498	0.0556
institucionalni	0.11	0.1049	0.1146	0.1251
	0.11	0.1049	0.1146	0.1251

Regionalna Kompanija Hidroregjioni (Prizren)

	Tarifa po m3 prodane vode			
	Tarifni Nalog 2012 , prilagođena za inflaciju	U 2011 godini nivoa cena		
		2012	2013	2014
Snabdevanje vodom				
Domaćinstvo				
Komercijalni	0.31	0.3001	0.3342	0.3722
institucionalni	0.61	0.5853	0.6518	0.7072
	0.61	0.5853	0.6518	0.7072
Snabdevanje vodom				
Domaćinstvo				
Komercijalni	0.05	0.0491	0.0491	0.0600
institucionalni	0.09	0.0842	0.0883	0.0979
	0.09	0.0842	0.0883	0.0979

Regionalna Kompanija Vode Hidrodrini (Peć)

	Tarifa po m3 prodane vode			
	Tarifni Nalog 2012 , prilagođena za inflaciju	U 2011 godini nivoa cena		
		2012	2013	2014
Snabdevanje vodom				
Domaćinstvo				
Komercijalni	0.22	0.2072	0.2264	0.2474
institucionalni	0.43	0.4144	0.4529	0.4454
	0.43	0.4144	0.4529	0.4454
Snabdevanje vodom				
Domaćinstvo				
Komercijalni	0.06	0.0564	0.0637	0.0719
institucionalni	0.12	0.1129	0.1274	0.1439
	0.12	0.1129	0.1274	0.1439

Regionalna Kompanija Vode (Mitrovica)

	Tarifa po m3 prodate vode			
	Tarifni Nalog 2012 , prilagođena za inflaciju	U 2011 godini nivoa cena		
		2012	2013	2014
Snabdevanje vodom				
Domaćinstvo	0.33	0.3176	0.3492	0.3841
Komercijalni	0.73	0.6987	0.6985	0.6913
institucionalni	0.73	0.6987	0.6985	0.6913
Snabdevanje vodom				
Domaćinstvo	0.08	0.0778	0.1021	0.1339
Komercijalni	0.20	0.1946	0.2552	0.3347
institucionalni	0.20	0.1946	0.2552	0.3347

Regionalna Kompanija vode Radonići (Ćakovica)

	Tarifa po m3 prodate vode			
	Tarifni Nalog 2012 , prilagođena za inflaciju	U 2011 godini nivoa cena		
		2012	2013	2014
Snabdevanje vodom				
Domaćinstvo	0.33	0.3137	0.3400	0.3684
Komercijalni	0.72	0.6902	0.6799	0.6631
institucionalni	0.72	0.6902	0.6799	0.6631
Snabdevanje vodom				
Domaćinstvo	0.07	0.0646	0.0839	0.1089
Komercijalni	0.16	0.1616	0.2098	0.2724
institucionalni	0.16	0.1616	0.2098	0.2724

Regionalni Kompanija Vode Bifurkacioni (Uroševac)

	Tarifa po m3 prodane vode			
	Tarifni Nalog 2012 , prilagođena za inflaciju	U 2011 godini nivoa cena		
		2012	2013	2014
Snabdevanje vodom				
Domaćinstvo				
Komercijalni				
institucionalni				
	0.31	0.2945	0.3107	0.3279
	0.68	0.6478	0.6214	0.5902
	0.68	0.6478	0.6214	0.5902
Snabdevanje vodom				
Domaćinstvo				
Komercijalni				
institucionalni				
	0.13	0.1194	0.1301	0.1417
	0.30	0.2986	0.3252	0.3542
	0.30	0.2986	0.3252	0.3542

Regionalna Kompanija Vode Hidromorava (Gnjilan)

	Tarifa po m3 prodane vode			
	Tarifni Nalog 2012 , prilagođena za inflaciju	U 2011 godini nivoa cena		
		2012	2013	2014
Snabdevanje vodom				
Domaćinstvo				
Komercijalni				
institucionalni	0.32	0.3082	0.3168	0.3256
	0.71	0.6780	0.6335	0.5861
	0.71	0.6780	0.6335	0.5861
Snabdevanje vodom				
Domaćinstvo				
Komercijalni				
institucionalni	0.08	0.0748	0.0799	0.0855
	0.19	0.1869	0.1999	0.2137
	0.19	0.1869	0.1999	0.2137

Regulatorni Ured za Vodu i Otpad

Ul. Ferat Dragaj Br. 68

Priština, 10000

Kosovo

Tel: + 381 38249165 , lok. 101/113

Faks: +381 38249168 129

<http://wwro.wwro-ks.org>